

Sınıflar Mücadelesinin Dünü ve Bugünü: 15 - 16 HAZİRAN

Yazısı 3. sayfada

**İŞÇİLERİN
SESİ**
3. YAYIN YILI
DEĞERLENDİRMESİ
EKİ

DEVİRİM !
hemen
şimdi

Sayı: 26
7 Haziran
1991
3000 TL.
(DV Dahil)

İŞÇİLERİN SESİ

Yarınlarımızla, Terör Yasası'yla payandaları oluşturulmaya
başlanan diktatörlüğün sondan bir önceki adımı:

Yeni Yetki Yasaları

Yeni Yetki Yasaları, Terör Yasası, Yasası derken ABD'nin düzen politikaları konusunda tek adam rejimine soyunuyor. Bir sonraki adımı da değişikliği olacaktır.

● Siyasi iktidar bu yasayla; 12 Eylül Programı ile yeni baştan düzenlenmesine çalışılan devletin, tüm kurum ve kuruluşlarının kalem memurluğuna, tüm bürokrasinin ise Tek Adam'ın kapı kullarına dönüştürülmesini hedefliyor.

Türkiye'yi tamamen bir cezaevine çevirmeyi amaçlayan ve dün Hasanpaşa'da iki, bugün Küçükçekmece'de bir devrimciyi katederek; Fenerbahçe bayrağı asan taraftarlar, sokakta yürüyen insanları kurşunlayarak "icraat"la geçen "Devlet Terör Yasası"nın ardından, 6 Haziran günü sessizce bir yasa onaylandı Meclis'te: YETKİ YASASI!

Bu yasa kamuoyunda hiç tartışılmadı. Muhalefet partileri, adedleri olduğu üzere, bu konuda demec bile vermeye kalkışmadılar. Birkaç günlük gazetede sadece bir gün yer alan bu yasanın içeriği ve hedeflerinin ne olup olmadığı fazlaca bilinmiyor. Devlet Terör Yasası'na karşı ciddi bir tepki

gösteremeyen toplumsal muhalefet, bu yasa karşısında da şimdilik sessiz.

Bu sessizliğin altında, ağırlıkla, siyasi iktidarın gündemi elinde tutmak için her gün yeni girişimlerde bulunarak muhalefeti peşinden sürüklemesinin yarattığı duyarsızlık yanında, bu yasanın içeriğinin fazlaca bilinmemesi de yatıyor.

Bu yasaya göre hükümete; "Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin olarak, kamu hizmetinin bakanlıklar arasında bölünüşüne, bakanlık ve bağlı veya ilgili kuruluşlar kurulmasına (...) mevcut kamu kurum ve kuruluşlarının birleştirilmesine veya kaldırılması" (Devamı 3. sayfada)

Ekonomik Kriz Derinleşiyor

● Ülkemizde, hızla derinleşen ekonomik kriz, beraberindeki siyasi ve ideolojik kriz ile birlikte "sistem"i kendisini sürdürmesini zorlaştırmaktadır. Bu gerçeklik egemen sınıfları sistemi revize etmeye, mümkünse yeniden kurmaya mecbur kılıyor.

● Bugünkü toplumsal krizin devrimci bir eleştirisini yapabilmek için öncelikle ekonomik krizin bazı temel süreçlerini anlamak zorunludur.

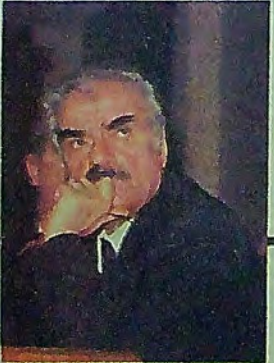
Yazısı 2. sayfada

İLO Toplantısında % 10 Barajı ve Kamu Çalışanlarının Sendikalaşma Hakkı Gündeme Getirilmesin"

Şevket Yılmaz'ın on İhaneti!

Şevket Yılmaz'ın "Kaldırılmalı % 10 barajını ILO normlarına uyalım sendikalar ne yapacak görelim" diyerek savurduğu sözleri varlığını siyasi iktidara yamanarak koruyan Şevket Yılmaz'ın (Gözetim) telaşlandırdı.

Şevket Yılmaz'ın "Kaldırılmalı % 10 barajını ILO normlarına uyalım sendikalar ne yapacak görelim" diyerek savurduğu sözleri varlığını siyasi iktidara yamanarak koruyan Şevket Yılmaz'ın (Gözetim) telaşlandırdı.

Yazısı 6. sayfada

Maççılar

Türk-İş çıkmazında

Bin Kamu İşçisinin sözleşmesi belirsizliğe sürükleniyor. Sendikacılar Yöneticileri işçilerin tepkisinin tedirginliğini yaşıyor.

Bin kamu işçisinin toplu sözleşmeleri Grev ve Hakem Kurulu kapılarında bekliyor. Enerji üretimi ve dağıtımında petrol taşıma -depolama- bankası gibi işyerlerindeki işçilerden dolayı masalarda uyuşmazlık tutanakları, taraflardan YHK masasına çıkacak. Tarafsız arabulucu olarak görev yapacak olanlar, o tarafların anlaşması mümkün değildir.

Hakem Kurulu kararını kararlaştırarak ve tarafların uyma zorluğu var. Bu kurulda siyasi çoğunlukta. Dolayısıyla iktidardaki işçilerin istemediği bir karar çıkacak. Türk-İş ve sendikacıların zorunlu olarak alıp reddedecekler. Anlaşmazlıkların çok uzaması oluştuktan dolayı hiç yapamayacaklar. Bu sonuçlar karşısında daha da yipirmeye geçecekler.

(Devamı 6. sayfada)

Bursa Mitingi'nde sendikalar ve sendikal mücadelenin önemi bir kez daha görüldü

"Devrimci İşçiler Sendika Yönetimine"

Türk-İş'in Bursa'da düzenlediği miting, yaklaşık 30 bin kişinin katılımıyla gerçekleşti. Çeşitli sol pankartların arkasında toplanan işçilerin sayısının 3000-3500 civarında olduğu gözlenen mitingte, en çoklu ve dinamik kesimi oluşturan 1300-1500 civarındaki devrimci işçiler, "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız", "Yaşasın İşçeri Komiteleri", "Söz Yetki Karar İktidar Halka", "Anti-Terör Yasasına Hayır" sloganlarının etrafında yer aldılar.

İşçi sınıfına aylardır yöneltilen saldırı kampanyası ve büyük boyutlu işçi kıyımı karşısında suskunluğu yegleyen TÜRK-İŞ yönetiminin, inadını kırarak miting düzenlemesinin ardında, kuşkusuz çeşitli hesaplar yatmaktadır. Bunun başında, DYP'nin kamuoyunda yükselişe geçtiği, erken seçim (Devamı 10. sayfada)

Memur Sendikaları Hemen Toplu Sözleşme Masalarına

Temmuz 91'e girerken memurların toplu sözleşme kazanımı için, 90 Temmuz'undaki mücadeleci ruh yeniden yakalanmalı ve aşılmalıdır.

● Geçtiğimiz yıl, "Sadaka değil, Sendika" talepli eylemleriyle mücadele hattını belirleyen memurlar, sendikalaşmayı başarmışlardı. ● Şimdi yapılması gereken, Temmuz zammına karşı mücadelede somutlanacak TOPLU SÖZLEŞME hakkı için daha ileri adımlar ataktır.

"Memur Sendikalaşabilir mi?" sorusuna aranan yanıtlarla başlayan süreç 90 temmuzunda "Sadaka değil sendika" talepli eylemliliklerle kendini ifade ediyor ve (Devamı 10. sayfada)

Geçmiş
Bugününü
Yaratıyor:

KAVEL

● 27 Mayıs 1991 günü, Kavel işçileri diğer fabrikalarda, diğer işçilerin yaşadığı bir olayla karşılaştılar. Ama bu kez farklı olan, işçilerin süreçte müdahale edip, sonuç üzerinde etkili olmalarıydı. Her şeyden önemlisi bu mücadele Kavel işçilerinin örgütlü iradeleriyle gerçekleşti.

(Yazısı 8. sayfada)

İÇİNDEKİLER

■ "Kutsal Devlet" ve Anayasa
Neden Anayasa değişikliği gündeme getiriliyor?
Yazısı 2. sayfada

■ Herkes Namınanın Üçünde
Terörle Mücadele Yasasının ilk uygulamaları
Yazısı 5. sayfada

■ İzmir'de Doğal Miting
Özellik Teranisi İşçileri eylemlerine devam ediyor
Yazısı 12. sayfada

■ Hava-İş Grevi'nin Öğrettikleri
Kamu Sözleşmeleri için önemli dersler
Yazısı 4. sayfada

HAVA-İŞ Grevinin Öğrettikleri

Bu yazı, Hava-İş üyesi işçilerle yapılan röportajlar ışığında hazırlanmıştır.

Hava-İş sendikasının THY ve HAVAŞ işyerlerinde 1 Nisan'da başlayan grev süresiyle 38. ve 40. günlerinde sona erdi. Kamuoyunda genli yankı uyandıran bu grev, sürmekte olan ve önümüzdeki günlerde başlayacak olan grev ve direnişlere ışık tutacak çok önemli dersler içeriyor. Bu yazı, grev bu açıdan irdelemeyi amaçlıyor.

Grevin sonunda THY ve HAVAŞ emekçilerinin başlangıçta konulan hedeflere ulaşıp ulaşmadığını söylemek. Özellikle ücretlerde grev öncesinde işveren tarafından önerilen ücretlerin çok az üzerine çıktığı (Ortalama brüt 100.000 TL) idan maddelerdeki bazı önemli kazanımlar dışında (Disiplin kurulunda eşit temsil, iş sağlığı ve iş güvenliği kurulu vb.) THY ve HAVAŞ sözleşmeleri sendika taslağının oldukça genişinde imzalandı. Bu sonuca bakarak, kestirme bir yargıyla grevün yenilgiyle bittiği mi söylenmeli? Başka bir ifadeyle Hava-İş grevi başarısızdır mı denmeli? Yalnızca başlangıçtaki hedeflerle grev sonunda ulaşılan sonuçlar arasındaki farka işaret eden bir değerlendirme grevün başarısız olduğu yargısına varabilir. Ancak böyle bir değerlendirme tek boyutludur ve grev sürecinin zengin derslerini kavramaktan uzaktır.

Sınıf mücadelesinde önemli bir deneyim olan Hava-İş grevini çözümlemeye çalışırken, suçlu arama maniasıyla değil olumlu ve olumsuz yönleri ayırtan bir yöntemle yaklaşmak gerekir. Başka bir deyişle, Hava-İş grevini değerlendirmenin zemini "sarma-satılma" ilişkisi olmamalıdır. Bu grev bir bütün olarak işçi sınıfının bir kazanımıdır. Önemli bir deneyimdir. Her mücadele gibi bu grev de bir dizi olumluluk ve olumsuzluk içeriyor. Grev sürecini anlama ve açıklama çabası, bu olumlu ve olumsuz yönlerin açığa çıkarılacağı nesnel bir zeminde yapılmak zorundadır.

Herşeyden önce sivil havacılık emekçilerinin Türkiye'de mücadele deneyimleri çok değerlidir. Bunun birinci nedeni, işkolunun kendine ait özellikleridir. İkinci neden ise Hava-İş Sendikasının geçmişteki olumsuz sendikal anlayışlarıdır.

İŞKOLUNUN ÖZELLİKLERİ

Sivil havacılık işkolu, çok farklı meslek gruplarının bir arada olduğu, heterojen yapıya sahip bir hizmet sektörüdür. Bu sektörde yer alan THY ve HAVAŞ emekçilerini sınıf mücadelesinde avantajlı kılan bir etmen; hizmet sektöründe stok yapılamaması nedeniyle üretimde meydana gelen aksamaların (grev, direniş, üretimi durdurma vb.) etkisinin erken ortaya çıkmasıdır. Öte yandan bir dezavantaj ise, işçilerin çok farklı karakterler taşıyan ayrı meslek grupları içerisinde yer alması ve bu yüzden sınıf birliğinin sağlanması önünde nesnel bir engel var olmasıdır.

İki etmen de Hava-İş grevinde kendini göstermiştir. Grevin doğurduğu olumsuzluk zarar 300 Milyar TL'dir. Bu yalnızca THY uçaklarının uçmamasından doğan zarardır. Bunun dışında, hava ulaştırması ile

yakından bağlantılı olan turizm, kargo taşımacılığı gibi sektörlerin de uğradığı zararlar hesaba katılırsa, yalnızca uçakların durdurulmasının bile ekonomi üzerinde ne denli etkili olduğu anlaşılabilir. Burjuvazinin ekonomik çıkarlarının bu grevle doğrudan zedelenmesi, havacılık emekçilerini avantajlı, grevi de güçlü kılan temel etmendir. Ancak, THY ve HAVAŞ işçilerinin çok parçalı yapısı ortak taleplerin üretilmesini ve işçilerin tümünü de bu talepler etrafında harekete geçirmeyi güçleştirir. Bu olgu grev başlangıcında ve devamında ortaya çıkmış, 300 bin TL ücret alan apron işçisiyle 10 Milyon TL kazanan pilotun grevde aynı kararlılığı göstermesi mümkün

azmı yavaş yavaş gelişti. Geçmiş sendika yöneticileri yüzünden sürekli yenilgilerle sonuçlanan toplu sözleşmelerin de etkisiyle, 1989'da Hava-İş yönetimi değişti. Yeni yönetim geçmişin kayıplarını kapatmada bir umut haline geldi. THY ve HAVAŞ grevleri bu özgül koşullarda başladı.

HAVA-İŞ GREVİNE ELEŞTİREL BİR BAKIŞ: GREVİN ÖĞRETTİKLERİ

Hava-İş grevinin başlamasıyla birlikte birçok olumsuzluk ortaya çıktı. Olumsuzlukların bilinçli yapıları hatalar olarak değil deneyimsizlikten kaynaklanan zaafırlar olarak değerlendirmek daha doğrudur. Herşeyden önce, sözleşme taslağındaki taleplerin, işçilerin sahip-

olmamıştır. Ayrıca, siyasi iktidarların THY ve HAVAŞ'ı arpalık olarak kullanmaları nedeniyle işçilerin üzerinde yılların birikimi olan bir ideolojik etki vardır: havaalanlarında çalışmayı bir ayrıcalık sayarlar. Kamuoyundaki genel izlenim de bu yöndedir. Çoğu insan THY'yi hostes ve pilotlardan ibaret sanar. Kısacası, sivil havacılık emekçileri kapalı ve heterojen bir yapı içerisinde çalışırlar. Bu, onları diğer işkollandaki işçilerden görece farklı kılan bir özelliktir.

GREV ÖNCESİ HAVA-İŞ'İN SENDİKAL YAPISI ÜZERİNE

Mücadele deneyimsizliğinde asıl neden sivil havacılık emekçilerinin sendikal örgütü olan Hava-İş'in tarihinde aranmalıdır. Bu tarih, kısa dönemler dışında, mücadeleden uzak ve teslimiyetçi bir sendikacılık geleneğinin yıllarca hüküm sürdüğünü gösteriyor. Bu sendikal anlayışın sahipleri, işçiler arasında varolan ayrımların üzerine güne ve sınıf birliğini inşaa etme çabası göstermek yerine yıllarca işverenlerin dümen suyuunda hareket ettiklerinden mücadele yeteneği gelişmedi.

İşkolunun yapısına ve sendikal geleneğin zayıflığına rağmen, özellikle 12 Eylül sonrası işçi sınıfı karşıtı politikaların nasibini alan havacılar kaderlerini değiştirmeye arayışına girdiler. İşçi sınıfı üzerindeki ekonomik ve demokratik yükümlülükler işçilerin de özellikle apron işçileri, teknisyenler gibi alt grupları derinden etkiledi. 12 Eylül sonrasında, gözlerden uzak gelişen bu süreçte, havacılar arasında kayıplar kazanımlara dönüşümüne beklentisi ve

lenme azimlerinin çok ötesinde olduğu görülüyor. Bunun yerine, hedeflerin birkaç temel noktada yoğunlaşması, daraltılması ve işçilerin bu doğrultuda yönlendirilmeleri daha doğru bir strateji olabilirdi. İşçilerin bu dağınık ve abartılı talepleri tam anlamıyla sindirecek grev girmeleri bu dönemde mümkün değildi. Yılların olumsuz birikimi bir anda yok edilemiyor. Özetle, taslağın, işkolu yapısının ve geçmiş mücadele deneyiminin (ya da deneyimsizliğinin) doğru bir tahliline davanmadığı söylenebilir. Grev süren sendikaların, ücret taleplerinde iki defa indirim yapmasına rağmen işçilerin yoğun bir tepkisiyle karşılaşmaması bu iddiayı kanıtıyor. Doğru bir sözleşme stratejisi ancak gerçekçi hedefler için işçilerin başından sonuna dek kararlılıkla savunacağı taleplerle oluşturulabilir. Aslında grevün sonunda taleplerin çok az bir kısmının elde edilemesinin temel nedeni başlangıçta konulan hedeflerin muazzam fazlalığıdır.

Bir diğer zaaf, grevün siyasal boyutunun fazla önemsenmemiş olması. Oysa THY ve HAVAŞ grevleri hem ekonomiye ağır etkileri hem de 600.000 kamu emekçisine örnek olmaları nedeniyle başından itibaren siyasal bir nitelik kazanmıştı. Nitekim Özal'ın grevi hedef alan konuşmaları ekonomik boyutun çok ötesinde anlamlar içeriyordu. Sendika, grevün siyasal boyutunun doğuracağı gelişimi başlangıçta doğru tespit edebilseydi daha farklı bir yöntem geliştirebilirdi. Örneğin; kamuoyuna dönük mesajlar ve sınıf dayanışmasını ya-

ratma çabaları, grevün hem ekonomik hem de siyasal boyutu etrafında daha yetkin bir şekilde sürdürülebilir.

İkinci olarak, örgütsel eksikliklerden söz etmek gerekir. Hava-İş sendikası sözleşme mücadelesinde taban insiyatifi hayata geçirmeye çalıştı. Ancak taban insiyatifi bütün üyelerin sendika binasına gelecek istediğini rahatça söyleyebilmesi değildi. Tabanın söz ve karar sahibi olabilmesi, sözün ifadesini mümkün kılan ve kararın sağlıklı alınıp hayata geçmesini sağlayan örgütlenmelerin olmasına ve etkin olarak çalışmasına bağlıdır. Bu açıdan bakarsak, Hava-İş grevi, yeterli örgütsel donanımdan yoksun olarak başladı ve sürdü.

olusturdu; ancak bu da grevün devamı anlamına geliyordu. Ne var ki bu karar destekleyen yeni mücadele yöntemleri geliştirilemedi. Bu örnekten de anlaşılacağı gibi kritik noktalarda her zaman doğru kararlar alınıp sağlam adımlar atılmadı ve sendikaların inandırıcılığı yitirdi.

Bütün bu öznel zaafıların temel nedeni grevün bir programa bağlı olarak sürdürülmemesidir. Hava-İş grevünün birçok olumlu yönü vardır ama bunlar bir programın parçaları olarak değil, bağımsız ve anlı öğeler olarak ortaya çıkmıştır. Programsızlığın bir ifadesi olarak, grev başlamadan önce kurulması gereken dayanışma komiteleri kurulmamıştır.

Bu örgütlenmelerle, hem demokrat kamuoyuna ulaşma, böylece dayanışmayı sağlama hem de tabandaki işçilerin sürekli aktif kalınacağı bir tarzda mahalle, kahve toplananlar yapma, böylelikle grev kınclığına karşı toplumsal bir set oluşturma görevi kolaylıkla yerine getirilebilirdi. Oysa grev boyunca oluşan komiteler, önceden hazırlanan bir programın öğeleri olarak değil, ihtiyaçların belirlediği noktada kişi insiyatifiyle bağlı olarak gelişti. Yine de bu eksikliği bilinçli bir hata olarak değil, mücadele deneyimsizliğinin getirdiği bir acemilik olarak yorumlamak daha doğru görünüyor. Kısacası grev boyunca işyeri komitelerinin gerçek işleyişi sağlanamamıştır; yani işyeri komiteleri grev sürecinde grev komitelerine ve ona bağlı çeşitli ihtisas komitelerine dönüştürülememiştir. Bu olgu önümüzdeki günlerde başlayacak grevlerde gözönünde tutulmalıdır.

SINIFIN MÜCADELESİNE YÖNELİK SALDIRILARI EN GENİŞ SINIF DAYANIŞMASIYLA BOŞA ÇIKARTALIM

Hava-İş grevi işçi sınıfına çok önemli iki noktayı gösterdi. Birincisi sermaye sınıfının ve devletin grev kınclığında üstleneceği rolün ne denli çok boyutlu olduğu, ikinci olarak da sınıf dayanışmasının önemini öğretti.

Gerçekten de THY'nin ve devletin yöneticileri grevi kırabilmek için en "modern" propaganda yöntemlerini kullandılar. Hükümet, işveren ve basın, grevi yenilgiye uğratma yolunda ortak ve organize bir çaba içine girdiler. Bir yandan THY ve HAVAŞ yöneticileri hem basına verdikleri mesajlarında "Grev, şirketi batıyor" temasını işlediler hem de çalışanları çeşitli yollarla (amirleri evlere göndererek vb.) grevden vazgeçirmeye uğraştılar. Bu çabaya basının belli başlı köşe yazarları da bilinçli ve tarafı yazılarıyla ortak oldular. Grevi haksız gösterebilmek için yalan-yahş bilgileri kullanmaktan çekinmediler. Bütün bunlara Özal'ın ve hükümetin suçlayıcı tavırları da eklenince grevün sermaye (ya da ser) cephesi tamamlanmış oldu. Bu ittifakın temel amacı, Zonguldak'ta olduğu gibi, bu grevi de belli bir mevzide lokalize etmektir. Böylelikle havacıların arkadan gelen 600.000 kamu emekçisiyle birleşmeleri önlenmiş olacaktır. Bunu kısmen başardılar. Bu da gösteriyor ki, burjuvazi ve devlet, ekonomik zararların büyüklüğüne bakmaksızın, "direnişle hak alınmaz" mantığını yerleştirmek için tüm grevleri ve direnişleri ezme çabası yapıyor. Bunun için de öncelikle bir grev veya direniş dar bir alana hapsedilip genişlemesi ve gelişmesi engelleniyor. Ve hemen her mücadelede sermaye cephesi tüm gücüyle saldırırken işçi cephesi eşgüdümde ve sınıfsal birliktir yoksun, sürekli savunma konumunda kalıyor. Bugün hemen bütün grev ve direnişle-

rin sermaye sınıfının çizdiği çerçeveyi kırılmamasının nedeni budur. Bu olgu Zonguldak'ta ve Hava-İş grevinde ortaya çıktı.

Sermaye sınıfının yaşanan mücadeleleri çok iyi değerlendirip kardiği derslerle hatalarını en aza indirmeye çalıştığı açıktır. İşçi sınıfının bunun karşısına aruk tek tek işkolları düzeyindeki mücadelelerle değil, topyekün olarak çıkmak zorundadır. Hava-İş grevini başlatmaya ulaştırarak yegane koşul; işveren, hükümet ve basının kurduğu yalan ve çarpıtma duvarını yıkmak. En geniş sınıf dayanışmasının yaratılmasıdır. Bu yapılamadı ve bunun öznel nedenine biraz önce değinildi. Ancak, bu sorun yalnız Hava-İş grevinde değil hemen bütün grevlerde yaşanıyor. Bir grevün ya da direnişin örgütlenmesinde en önemli görev, kamuoyunun özellikle demokrat kamuoyunun desteğini alabilmektir. Bu grev yalnızca grevdeki ya da direnişteki işçilerin çabalarıyla gerçekleşemez. Bugün artık her fabrikadaki, her işyerindeki devrimci-demokrat öncü işçiler uzak yakın demeden bir greve ya da direnişe en fazla desteği vermenin koşullarını yaratmalıdırlar. Hava-İş grevinden çıkan bir önemli ders de budur. Devrimci-demokrat kamuoyu havacılar kitle desteği sağlayabilseydi grevün sonuçları çok farklı olabilirdi. Sürmekte olan mücadele için en geniş sınıfsal dayanışma mutlaka yaratılmalıdır. İşçi önderleri çabalarının büyük bir bölümünü tek tek süren mevzi direnişleri birleştirmeye başka alanlara taşımaya ayrılmalıdır.

Hava-İş grevi çok önemli olumluluklar da taşımaktadır. Grev, işçi sınıfının her türlü talebinin siyasal iktidardan saldırganlıkla karşılanacağından özne bir kez daha gösterdi. İşçiler devletin, polisin ve basının gerçek yüzünü gördüler. Saldırılar karşısında Hava-İş sendikası üyeleriyle işçi sınıfı arasındaki bağ güçlü ve canlı tutulmuş, mayı son günlerde dek başarılabilir, öz Burjuvazinin ideolojik bombardımanını etkisizleştirmenin bir yol savaşçı olarak haftada iki kez THY ve HAVAŞ işçilerini kitlecek olan 12 Eylül sendikaların önünde toplayabildi. Sınıfın bu toplananlar kitle protestoları yöneltti dönüştürüldü. İstanbul metropolü aradı, 12 Eylül büyük ilçesi olan Bakı 12 Eylül köyde bir kaç kez trafiği altı Terörle eden gösteri yürüyüşleri yapıldı, altı dev Yürüyüşler kamuoyu desteğinin dışarı ve en üst noktaya çıkmasını sağladı. Ne var ki bu olumluluklar, mevziden farlı olarak kaldığından ve bütünlükten uzak bir programla tamamlanamadığından, en önemlisi grev demokrasinin kamuoyunun en geniş desteği alamayan ve yalnız kaldığından etkili olmadı.

ÖNÜMÜZDEKİ MÜCADELE SÜRECİNDE İŞYERİ KOMİTELERİNDE ÖRGÜTLENELİM

Hava-İş grevünün bitmesiyle mücadelede bir aşamayı bitti, ama yeni dönem çok daha etkin bir mücadeleyle zorunlu kılıyor. İşten atılma, özelleştirme korkusu ve işyerindeki baskılar grevün hemen ardından ortaya çıkan sorunların başında geliyor. Grevde edindikleri deneyimler ışığında, başta sayılan örgütsel eksiklikleri hızla gidermeli ve sözleşmenin yaratıldığı burukluğu atarak yeni bir çışkuyla işe koyulmalıdırlar. Bu kez yalnızca değil, çünkü THY ve HAVAŞ'ta yaşanacak sorunlar Zonguldak'ta da, PETKİ'de de, TEKEK'te de vb. yaşanacak. Ereğli'de başladı bile. Ereğli işçileri yeni mücadelenin nasıl olması gerektiğini öğreniyor. Havacılık emekçilerinin avantajlı sınıfsal ve sendikal birliğini koruyor olmalıdır. Bunu geliştirmek ve devletin yeni manevralarını boşa çıkarmak elerindedir. Özellikle grev öncülüğü eden sınıf bilinçli işçiler şu anda yaşanan doğal olan sıkıntılı nedeyle kışkırtıcı kapılmamalı, kısa ve orta vadeli mücadele programlarının hazırlanması için bilgi ve becerilerini kullanmalıdırlar. Kamu işyerlerinde devletin saldırılarına karşı duracak kitleleşme gücü oluşturmamalı, yolu buradan geçmelidir. Önümüzdeki süreç sıcak günlerle beraber. Havacılar bu günlere daha da güçlendirdikleri işyeri komiteleriyle hazırlanmalıdır.

Cam İşçisinin grevi sürüyor

Şişe cam grevi 25 gününün gerinde bırakarak devam ediyor. Grev boyunca üç kez görüşme masasına oturan cam işverenleri de Kristal-İş'e ulaşamadı.

İşçilerin taslağında yer alan ilk rakam 18.500 lira saat ücreti zammı 9200 liraya (açıklanan rakam) düştü. Kristal-İş'e "işçi cam işçisi iş güvencesi için grevde" dedirten ve işten atmayı caydırıcı hükümlerle olarak gördüğü kıdem tazminatı, ihbar ödenekleri ve işsizlik tazminatı maddeleri henüz görüşme masasına getirilemedi.

Şişe cam işçisi bir aya yaklaşan grevlerindeki gelişmeden huzursuz. Kristal-İş, işgüvencesine ilişkin maddelerin kabul ettirilmesi halinde istenen 9200 lira saat ücretinin altında bir ücretle de imza atabileceklerini, önemli olan işgüvencesi olduğunu "ısrarla" vurguluyor.

Cam işçisi ise son ücret teklifi reddederek, sendikasını sıkıştırıyor. Olası görüşmelerde kesinlikle 9200 lira ücret teklifinin altına düşülmesini, konuya ilişkin kendi görüşlerinin aktarılmasını sendikadan istiyor. İşçiler

rin talepleri arasında 10 Haziran'dan sonra taslağın geriye çekilerek yeniden düzenlenmesi yer alıyordu ki sendika yöneticileri çok iyi bir manevrayla bu talebin üzerine örttü. Önce Başkanlar Kurulu toplantısında taslağın yeniden düzenlenmesi kararının alınacağı söylenip işçinin tepkisini azaltırken öte yandan da merkez yöneticilerinin ağzından "Lütfen gerçekçi olalım. Bu ülkede son dönemde yaşanan hiç bir grev başarıyla sonuçlanmamıştır. İşte Zonguldak, işte Hava-İş örneği. İki grevde de işverenin son teklifinin altında rakamlara atılmak zorunda kalmıştır. 5400 liradan başlayan başlayan işverenin teklifi bu gün 7200 liradır ve bu önemli bir gelişmedir. Şu koşullarda taslak geri çekilemez ancak uzun süren bir grevün ardından bu yönetimi düşüncünüz" diyor.

Kristal-İş yöneticileri bilinçli ya da bilimsiz iktidarı işçiye verdiği gözdağı pekiştiriyor. Zonguldak Maden işçisini banketten geriye döndürerek, Hava-İş grevini Çanakkale'den batılalarak sona erdirmeye çalışan iktidarı başarsını, somut koşulları değerlendirmek adına örnekliyor ve daha grev aşı-

masında işçinin üzerinde yenilgi psikolojisinin yerleşmesine neden oluyor.

ŞİŞE CAM İŞÇİSİ İSTEN ATILMALAR KARŞISINDAKİ TAVRINI GREV VE MAHALLE KOMİTELERİNE SAHİP ÇIKARAK ORTAYA KOYMALIDIR.

Bu gün cam işvereni, 4 bin kişilik listesiyle işçi çıkarmak üzere toplu sözleşme sonrasını bekliyor. Sendika da hiç kuşkusuz bu durumu biliyor. Bir aya yakın süredir işçilerin deyimleriyle, işçiye "grev değil tatil" yapuran, grev ve mahalle komitelerinin (neredeyse sendikadan atılmasıyla oluşturulan) güdüklenmesi ve işlevsizleşmesine neden olan sendika yönetimi, böylece cam işçisinin mücadeleyi potansiyelinin açığa çıkmasını engelliyor.

Aynı yönetim yaşanan açışten atılmaları için işçilere "iş güvencesi için taslağımıza koyduğumuz maddeler sadece işten atmayı caydırıcı hükümlerdir, ancak sonuçta işten atılmayı engellemez. Bu durumda sendikadan yapabileceği bir şey yok. Çünkü işten çıkarma yasaları belirlenmiştir ve işveren her durumda işçi çıkartabilir" diyerek, so-

rumluluğu üzerinden atmanın teorilerini üretiyor.

Şişe cam işçisi sendikaların başansızlık örnekleri arasında yerleştiği ehven-i şer manasını mahkum etmelidir. Bugüne kadar yaşanan grevlerin pek çoğunun başansızlıkla sonuçlanmasının nedeni; sendikal yönetimlerdeki düzen sınırları içine hapsedilmiş mücadele anlayışının kırılmasından, kırılabilirdi yerlerde ise mücadelenin lokal çıkışlar olarak kalmasından kaynaklandı. Kristal-İş yönetiminin bu lokal çıkışı Zonguldak Maden işçisinin yürüyüşünde olduğu gibi 70 bin insan yürüdü ama yine de kaybettirir bakiş açısı yerine tam da aksine yapılması gereken budur ancak eksiklerinin tamamlanması zorunludur" diye değerlendirmesi gerekir.

Ancak kabul etmek gerekiyor ki bu bir anlayış sorunu. Şişe Cam işçisi doğru anlayışı yaşama geçirmek için sendikaların çizdiği sınırları aşp grev ve mahalle komitelerini işlevli hale getirerek ortak iradesini sürece dahil etmelidir.

ŞEVKET YILMAZ'IN SON İHANETİ:

"İLO TOPLANTISINDA %10 BARAJI VE KAMU ÇALIŞANLARININ SENDİKALAŞMA HAKKI GÜNDEMİ GETİRİLMESİN"

Turgut Özal'ın "%10 barajını kaldırdım da sendikalar ne yapacak görelim" demesinin üzerinden çok geçmedi. Gerçi Özal'ın %10 barajını kaldırma yolundaki sözleri, işçi sendikalarına karşı her zaman kullanılan bir tehdit unsuru idi ama, varlığını siyasi iktidara yamanarak koruyan "devlet sendikacılığı" yapmayı, gerçek anlamda bir sınıf örgütü olmaya tercih edenler telaşlanmakla geçemedi. Şevket Yılmaz "%10 barajını kaldırması kaos ortamı yaratır, şimdilik kalsın" derken Hak-İş Genel Başkanı Necati Çelik "Baraj kalsın ama oranı biraz aşağı indirin" diyerek Şevket Yılmaz'dan ne kadar da "farklı" olduğunu ortaya koyuyordu. Şevket Yılmaz'ın telaşına sosyal demokrat (İ) sendikacılar da katılmakta gecikmedi.

Bu tartışmalar tam da İLO toplantısının öncesine denk düşüyordu. Şevket Yılmaz, Özal'a ve işverenlere "sadaqatini" ifade etmekle de kalmadı. Türk-İş'in bağlı olduğu ICFTU'ya (Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) gönderdiği gizli mesajda "%10 barajının kaldırılması ve Kamu Çalışanlarının Sendikalaşma hakkı konularının İLO konferansında gündeme getirilmemesi, Türkiye'nin bu konularda zorlanmaması"nı rica etti.

Geçmiş yıllardaki İLO toplantılarında; Sendikal sorunların, işçi hak ve özgürlükleri üzerindeki yasaklamaların tartışılması, de-

taylıca ele alınıp Türk Hükümeti üzerinde uluslararası bir baskı kurulması yönünde çaba göstermeyen, İLO'ya yeterli bilgi vermeyen, hazırlanması gereken raporları bile iletmeyen ve konferansa işveren-hükümet temsilcileriyle yapılan "toplumsal uzlaşma" ortaklığıyla giden Türk-İş ve Şevket Yılmaz bu kez daha "doğrudan", daha "etkili" bir tavır aldı. İşveren ve hükümet kesimlerinin sessiz ortağı olmaktan çıkıp, gerçekte kimin çıkarlarını savunduğunu, kimin sendikası olduğunu açıkça ifade etti. Ve İLO konferansına işveren-hükümet ittifakının üçüncü bir ayağı, devlet sendikacılığının bir temsilcisi olarak gitti.

Bu, sadece Şevket Yılmaz'ın ve temsil ettiği anlayışın (sarı-uzlaşmacı-devlet sendikacılığı anlayışının) işçi sınıfına ihanetinin yeni bir örneği değil. Bu, Türkiye'de sendikal yapıların durumunda olduğunu, sendika yönetimlerinin (gerçekten iyi niyetle çalışanlar bu ifadenin dışındadır) işçi sınıfının önüne çizdiği yolun hangi duvara çarpacağını gösteren çarpıcı bir örnek.

ŞEVKET YILMAZ VE TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİNİN, SİYASİ İKTİDARDAN GELEN HER TEHDİT KARŞISINDA KORKUYLA TİTREYİP TEĞLAŞMA KAPILMASININ NEDENİ, GÜCÜNÜ İŞÇİLERDEN DEĞİL SİYASİ İKTİDARDAN ALIYOR OLMASIDIR.

Şevket Yılmaz ve Türk-İş yöneticileri Özal'dan gelen tehdit karşısında işverenlerden fazla telaşlanmırlar, işverenlerin "baraj yükseltilmelidir" yollu açıklamalarını "baraj şimdilik kalsın, kaos olur" açıklamalarıyla desteklemişlerdir. Yaşanan bu telaşın nedeni, Türk-İş yöneticilerinin varlıklarını siyasi iktidara borçlu olmalarıdır. Çünkü Şevket Yılmaz ve şürekası işçilere rağmen ve gerek hükümet, gerekse işverenlerin desteği ile koltuklarında oturmaktadırlar. Bu yüzden Şevket Yılmaz, Bursa Mitinginde binlerce işçinin "Şevket istifa" "Türk-İş istifa" sloganına karşı gözümü işveren ve hükümet temsilcileriyle yaptığı toplantılara, onlarla girdiği diyalogda aramaktadır.

Şevket Yılmaz ve anlayışının işlevi; sermayenin ve siyasi iktidarlarının işçi sınıfı üzerindeki politikalarının uygulama aracı olmaktır. Bu yüzden toplu sözleşme masalarında kaç bin işçinin işten çıkarılacağına pazarlığı yapılmakta, 1 Mayıs salonlara hapsedilmekte, toplu sözleşmeler masabaşı pazarlıklarıyla bitirilmekte, bu yüzden işçiler "sağduyulu" olmaya davet edilmekte, bu yüzden ICFTU'ya gizli mesajlar çekilmekte...

İşçi sınıfının mücadelesinin dalgalarını olma işlevini yüklenen Şevket Yılmaz ve anlayışının çizdiği yolun sonunda yine sömürü düzenin duvarları var. İşte İLO Konferansı öncesi yaşananlar bu bütünlüğün içinde değerlendirildiğinde anlamı daha açık ortaya çıkıyor. Ancak Şevket Yılmaz'ın tüm çabalarına

karşın Türkiye bu yıl da İLO'nun gündeminde.

TÜRKİYE, BU YIL İMZALANIP İHLAL EDİLEN 98 VE 111 SAYILI SÖZLEŞMELERLE, İMZALANMAYAN 87 SAYILI SÖZLEŞMEYLE VE DİSK KONUSUYLA GÜNDEMDE

İmren Aykut her ne kadar "İLO istisnai bir kuruluş, yaptırım gücü yok" dese de, İLO'nun Türkiye'yi gündeme alması işçi işveren ve hükümet temsilcilerini tedirgin ediyor.

İLO 78.İİ bu yıl yapılan konferansında Türkiye'yi 98 (yüzde 10 barajının kaldırılması, hükümetin toplu sözleşmelere müdahalesi, grev ertelemeye yetkisi, kamu çalışanlarının sendikalaşma hakkı) sayılı ve 111 (iş ve meslekte ayrımcılık, 1402'liklerin durumu) sayılı sözleşmelerle tartışılacak. Ayrıca DİSK'in açılması konusu da ağırlıkta. (DİSK davasının süruncemede bırakılması bu tartışmaların rahatça geçirilebilmesi için hükümet İLO toplantısına olumsuz sonuçlanan bir DİSK gündemiyle gitmek istemiyor. Bu yüzden DİSK hakkında verilecek karar İLO Konferansı'nın sonuna bırakılıyor.)

Gerek işveren gerekse hükümet temsilcileri uluslararası organları oyalamanın çok da kolay olmadığını bildiklerinden her yıl olduğu gibi bu yıl da konferansın geçirilmesi için çabaladılar. "Mesele-lerimizin bütün ülkeler önünde tartışılması milli onurumuzdu zedeliyor" gerekçeyle "kol kırılır yen içinde kalır" diyen işverenler ve hükümet bu yılın İLO Konferansı'na ateşli bir ortakla, Türk-İş'le kolkola gidiyorlar. Bu yıl da değişen bir şey olmayacak. Kutsal ittifakın yoğun çabalarıyla hükümet ve işverenler bir kez daha yakayı kurtaracaklar. İLO Konferansı'nın nasıl yaşanacağını kestirmek zor değil. Ancak bunu değışmez bir gerçek olarak görmek karamsarlık olur ve böyle bir düşünüş Şevket Yılmaz gibilerinin ekmeğine yağ sürer. İLO gibi uluslararası kuruluşları birer baskı aracı olarak işlevlendirebilmek önemli. Ancak bunun yolu öncelikle kendi ülkemizde verdiğimiz mücadeleyi yükseltmekten ve yaşananların teşhirini, Şevket Yılmaz gibilerinin kilitli ağızlarına mahkum etmeden vereceğimiz mücadeleye yapabilmektir. Bunu yapmazsak, Ş. Yılmaz ve temsil ettiği anlayış ihanetlerine yeni ihanetler ekleyecek, Özal da bunun rahatlığıyla tehditler savurabilecektir.

İşçiler Türk-İş çıkmazında

(Başarafa 1. sayfa)

İktidarla uzlaşabilmek için kapıları beklemek. Başbakanın yardım istemek ve hatta kamu işverenlerini "iş başını bozuyorlar" diye feryat fegan şikayet etmek, iktidardan gelen ekonomi politikalarına uygun toplu sözleşme politikalarını değiştirmeyecektir. Bu ise işçilerin istemediği ve sendika yöneticilerinin yüzkarası bir sözleşme olacaktır.

Yemek yememe, servise binme, oturma eylemi yapma, vizite eylemleri düzenleme çalışmalarıyla dikkatleri üzerinden kaçırmaya çalışan yöneticiler, olumsuz sonuçların sorumlusu olmaktan kurtulamayacaklardır. "Grev hakkının olmaması", "YHK'da işçi temsilcilerinin azınlıkta kaldığı" türündeki savunmaları ise işçilerin yöneticilerinin protesto etmelerini durdurmayacaktır.

Tekel işyerleri, şeker fabrikaları, demiryolları, tersanler ve metal madencilik işyerlerinde çalışan işçilerin sözleşmeleri GREV uygulamasının ardından gelebilecektir. Kaçınılmaz olarak gelebilecek grev Türk-İş ve sendika yöneticilerini ürkütmektedir. Nöbet çizelgeleriyle işçileri kontrollerinde tutamaya cağı, sonuçların hesabının işçiler tarafından öncelikle kendilerine çıkarılacağı bilmektedirler. Bu nedenle siyasi iktidardan isteklerinde sertleşme tavır gösteriyorlar. Ama ne var ki iktidar bu sertleşmeyi tehditlerle eski gizli pazarlıkları açıklamakla karşılayınca da işçilerle yüz yüze kalmaktadırlar.

Bir yanıyla işçilerin tepkisinden kendisini kurtaracak olan, diğer yanıyla iktidarla arasını açmayan bir yol arayan sendikacılar için çıkış yolu grev olmaktadır. Grevler, siyasi iktidar tarafından işçilerin teslim alınabileceği, işyerlerinin daraltılıp kapatılabileceği, özelleştirmeler için bir ortam olarak da görülmektedir. Ancak böyle bir ortamın sınıfsal temelde bir mücadelesinin olmaması ile yaratılabileceği, bunun için çıkışçı çıkarılabilecek tüm yasa tüzük ve karamamelerle böyle bir ortamın yaratılabileceği düşünülse bile grevlerin savaş okulu olmaya devam edeceği gerçeğini kimsenin değiştiremeyeceği de açıktır. Bu nedenle sonuç Türk-İş ve sendikalarının yöneticileri için hiç de iç açici olmayacaktır.

ÖZAL ZONGULDAK'TA DÜŞTÜĞÜ HATAYA DÜŞMEYECEĞİNİ AÇIKLIYOR

Yükselen işçi eylemleri işten atılmaları başlayan tartışmalar Özal'ı açıklamaya zorladı. Özal bu sözleşmelerde "Zonguldak'ta düşülen hataya düşmeyeceğini, düşülmemesi gerektiğini" söylüyor.

1980'le başlatılan ekonomik politikalar gereği iktidar devletten

elindeki tüm hizmet ve değerleri ten kuruluş ve kurumlardan kurtmaya çalışıyor. Toplu sözleşme dönemi bu politikaların uygulaması için gerekli ortamı yaratmaktadır. İşçilerin taleplerini kabul meyerek grevlere zorlama ve grevler sonrası onları istediği retilerle teslim alma, ekonomiyi meddiği işyerlerini kapatma, küç me ve özelleştirmeye uygun getirme politikası izlenmektedir. Zonguldak Maden İşçilerinin halkın bütünleşen mücadelesi uygulama olanağı bulamamış dar, bu kez bu fırsatı kaçırmak temedğini TO'nun ağzından acı lamaktadır.

TÜRK-İŞ VE SENDİKA YÖNETİMLERİNE GÜVEN DUYULMUYOR

12 Eylül'ün sendikalarının yönetimine güven duymayan işçilerin sorunlarını gözünümlü kendi gü rinde anyor. Vizite eylemleri caddeleri, yemek boykotlarıyla yerlerinin önünü, pasif direniş tezgahların başlarını dolduruyor. Uyuşmazlıklara gelene ki TİSİE ilgili bilgi verilmeyen iş bir yanıyla kamu işvereni di yanıulla sendika yönetimini pro to ediyor. "Bahar Eylemleri" ni kez daha nitelleşmiş biçimde y maya başlayan işçilerde tedi olan yönetimler eylemlerin ön lüğünü kapmaya çalışıyorlar. İş rin aldıkları ücretlerin komi üzerine açıklamalar yaparak kanlık kapılardan dolanıyorlar.

İşçilerin haklı talebi olan iş ret ve sosyal hak temelinde gel eylemlerde siyasallaşma Özal' ırılanmakta, sendika yöneti de yaptıkları açıklamalarla bu n kalınlaşmaktadır. Oysa ücret ve sosyal hakkın alın için mücadelenin Türkiye'nin ne takıldığı ABD politikası karşı ve demokrasi mücadelesi rak sürdürülmesi gerekmektedir. İşçilerin bu bilince yoğunlaş rekmetedir. Aksi, iktidarı Devlet landığı grevlerin istenilen ek mik hakları kazandıramadığı ve dolay bugün yoğun yaşanan işten atım özel se lara yeni on binler katacaktır. Yapılm galdır ki ilk işten atılanlar işç iktidme derleri olacaktır. İşverenin rak eld sendika yönetimlerinin rahatsız duğu önderlerin atılmasında işçi işimi gi bugün nasıl yaşıyorsa yin ektiriyor şanacaktır.

İŞÇİLER SÖZLEŞMELERİ YÜRÜTÜLMESİNE MÜDAHALE ETMELİ NİH KARARLARI KENDİLERİ VERMELİDİRLER

Bütün bu olumsuzlukların sinden gelebilecek olan doğald işçi sınıfının kendisidir. G YHK'dan çıkacak sonuçlara ve sendikalar rekse grev içindeki görüşmeler sonrası çiler örgütlü bir şekilde müda Olumol etmelidirler. Sözleşmelerde ye Ancak mayan ve işçilerin işten atılma İESS'in T m engelleyecek maddeleri yeti aplan da timelidirler. İşten çıkarma disi sözleşme kurulunun yetkisine ve oybirliği altına bağlanmalıdır. Disiplin kurulu cıncı oy hak ve yetkilere sahip olunan ETAL' y kurul olarak kabul etnilenlemire sc Ücret ve sosyal haklarda yeni değeriendirme tespit yapılmalı de taviz verilmeksizin savunul lıdır. Grevi kendisiyle işyeriyle nırlanılmayan, en geniş kitle talepleriyle birleştirilen ortak dir şe dönüştürülmelidir. 12 Eylül başlayan, Ortadoğu savaşıyla llandırılan, emperyalist politik ve bağımlılığı işçilerde bilince karılamalıdır.

Bütün bunlar için öncelikle a ması gereken adım her iş yerli yaratılacak ve grevin yürütümü üstlenecek işyeri örgütlenmel yaratılması olmalıdır. Açık ve bilinmesi gereken şudur, Bu a 1991 yılı sendikal hareketin b yılı olacaktır. Bu akışı durdurma yukanda belirtileni yapmak geçmektedir.

SİNAN KILIÇ
1961 - .....
Trafik kazasında kaybettğimiz Devrimci arkadaşımızı saygıyla anıyoruz.
Sincan Belediyesi Çalışanları adına
İŞÇİ KOMİTESİ

İşverenler ve hükümet bu yılın İLO Konferansı'na ateşli bir ortakla, Türk-İş'le kolkola gidiyorlar. Bu yıl da değişen bir şey olmayacak. Aynı mullu tablo Asgari Ücret Tespit Komisyonu için de geçerli.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Toplandı:

Yine sefalet düzeyinde olacak!

(İşçilerin Sesi - ANKARA)

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un çağrısıyla bir araya geldi. Aykut çağrısında; "İş yasamıza, asgari ücretin en geç iki yılda bir belirleneceği öngörülmesine rağmen, son yıllarda olduğu gibi bu yılda, son işpitlen bu yana sadece on ay gibi bir süre geçmiş bulunmasına rağmen asgari ücretin yeniden belirlenmesi amacıyla Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nu toplantıya çağırmaı uygun buldum" şeklindeki görüşlerine yer verdi. 14 Mayıs'ta yapılan bu çağırının ardından Asgari Ücret Tespit Komisyonu sanayi kesimi için birinci toplantısını 24 Mayıs'ta gerçekleştirdi. Tespit Komisyonu'nun ikinci toplantısı 10 Haziran'da yapılacak. Tarım kesimi Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun ilk toplantısı ise, 28 Mayıs'ta yapıldı. İş Kanunu'nda Komisyon'un oluşumu tarif edilirken "en çok üyesi bulunan işçi sendikası" ibaresine yer verilmiş olmasıyla komisyonda işçiler adına bir tek TÜRK-İŞ temsilcilerinin katılmaları sağlanıyor. Komisyon'un diğer üyelerini TİSK ve Hükümet oluştuyor. TİSK ve Hükümetin asgari ücretin 750.000 TL, ay-brüt düzeyini aşamayacağı eğiliminde olduğu belirtilirken TÜRK-İŞ "1.000.000 TL" diyor. Diğer taraftan TÜRK-İŞ ve TİSK asgari ücrete vergi muafiyetinin uygulamasında birleşiyorlar.

Bununla birlikte hükümet ve TİSK'in birleştiği nokta ise; "Asgari ücrete aile esasının alınmayacağı, işçinin tek başına hesap edilmesi ge-

rektiği", "Asgari ücretin, çalışan nüfusun çok az bir bölümünü ilgilendirdiği", "Asgari ücretin yüksek belirlenmesinin ücretler genel düzeyini sarsacağı" ve "toplulu sözleşme düzeyini bozacağı" şeklinde oluşuyor.

ASGARİ ÜCRET ÜLKE GENELİNDE TÜM ÇALIŞANLARIN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİDİR.

Oysa asgari ücret, herkesin bildiği gibi, ülkemiz çalışanları açısından en az 10 milyon kişiyi direk ilgilendiriyor. Ayrıca asgari ücret çalışan her işçinin bakımına yükümlü olduğu aile bireyleri ve asgari geçim standardı içinde büyük bir önem taşıyor. Bununla birlikte asgari ücret; ülke genelinde yapılan bir toplu iş sözleşmesi kapsamındadır. Bu durum ise, toplu sözleşme masalarında ücretler genel düzeyinin biraz daha yükselmesine yol açabileceği gibi, diğer çalışan nüfusun ücret tespitine de dolaylı bir etkiyle yansıtacaktır. Sonuçta; bütün üretim sektöründe çalışan nüfus açısından, asgari ücret tespiti büyük bir önem kazanıyor.

Hükümet ve işveren tarafları bütün bunları gördüğü için asgari ücretin, "sefalet ücreti" düzeyinde tutulmasına özen göstererek, toplu sözleşme masalarındaki genel ücret düzeyini de, asgari ücret düzeyine çekmeye çalışmaktadır. Bu sonucun açığa çıkardığı gerçeklik ise, sınıfın hak alma mücadelesine, TİS görüşmelerine dayalı gibi gözükse de gerçekte açığa ve cepheden bir saldırdır.

Asgari ücrete vergi muafiyeti ise,

işverenlerin, yıllarca tekrarlayıp durduğu ve son olarak TÜRK-İŞ'in de kauldığı bir noktada. İşverenler "bu para benim kasamdan çıkmasın" diyor. Yine işveren tarafı, bununla birlikte asgari ücretin yüksek bir düzeyde oluşmasını da mümkün görmüyor. Ve buna olanak tanımayacağını da açıktan itiraf ediyor.

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU'NUN SONUCU:

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun sonucunu bugünden söyleyelim. Komisyon daha önceleri de defalarca tekrarlandığı üzere birkaç oturumun arkasında, basında yer alacak kimi açıklamalar ve TÜRK-İŞ'in "muhalif" oyu ve ah-vahlarıyla TÜRK-İŞ'in "muhalif" basın açıklamalarının arkasında, Hükümet ve işveren temsilcilerinin ittifakıyla, asgari ücret her zaman olduğu gibi bu defa da sefalet düzeyinde oluşuracak. TÜRK-İŞ bu yıl da asgari ücret tespitinde sessiz muhalif rolünü oynayacak. Oysa; asgari ücret görüşmelerine işyerlerinde müdahale etmek bütün çalışanların önünde duruyor. Bugün için bütün çalışanlar, Tarım, Sanayi, Hizmet Sektörü, İşçi ve Memur demeden asgari ücret tespitine ilgili olarak açıktan tavır belirlemek durumundadır. Asgari ücret ülke düzeyinde işverenler ve devletle çalışanlar arasındaki bir toplu sözleşmedir. Bu toplu sözleşmeye ekonomik demokratik haklar düzeyinde sahip çıkarak, belirlenecek sefalet ücreti karşısında her düzeyde bir hesaplaşmaya girmek kaçınılmaz bir görevdir.

Tifdruk'da Grev Başladı

29 Nisan 1991 günü Basın-İşe bağlı TİFDRUK Matbaası'nda grev kararı alındı ve 5 Haziran 1991 günü TİFDRUK, ilk grevine başladı.

31 Mayıs 1991'de ise Topkaprı'da TİFDRUK işyerinde çalışan işçiler, komite kararıyla, grevdeki Şişe Cam işçilerini ziyaret ettiler. Sayılan 60-70 kadar olan TİFDRUK işçileri 1 Km. kadar yürüttükten sonra Şişe Cam önüne gelince grevci işçileri alkışlamaya başladılar. Daha önceden hazırladıkları kumanyaları ve öğlen yemeğinde kendilerine verilen yoğun grevci işçilere vererek, dayanışmalarının devam edeceğini söylediler.

Grevin başladığı ilk gün, işyerinin önünde grev kararının okunmasından sonra TİFDRUK işçileri 1 Km. kadar "Çankaya'nın Şişmanı İşçi Düşmanı", "İşçiler Birleşin" vb. sloganları atarak coşkulu bir yürüyüş yaptılar.

7 Ocak'tan bu yana işverene yapılan toplu sözleşme görüşmelerinin sonuç alamayan TİFDRUK Matbaası işçilerinin taleplerini, Sendika Genel Başkanı Ali Ekber Güvenç şöyle sıraladı:

1- % 300 oranındaki ücret talebimiz işveren tarafından kabul edilmedi. Önerilen rakam % 120 idi. Aradaki %170'lik ücret farkı uzlaşma zeminini ortadan kaldırdı.

2- İşçilerin 4 kalemede topladıkları sosyal haklara ilişkin talepleri (giyim, izin, yatacak, bayram) işverenin çok güdük bir artış önermesi

sonucunda çıkmaza girdi. Daha önceki sözleşmeye göre sosyal haklar kapsamında işçilerin eline geçen, yıllık toplam brüt 1 milyon 200 bin liraya karşılık 4 milyon lıra önerildi. İşçilerin istediği mik-tarsa ilk yıl için 9 milyon, 2. yıl için 12 milyon TL idi.

Ayrıca işçilerin en çok üzerine durduğu, olmazsa olmaz gözüyle baktığı, idari personel ve çalışan işçiler arasındaki ücret eşitsizliğinin ortadan kaldırılması talebi uyuşmazlık konularından biri.

Eski sözleşmeye göre TİFDRUK Matbaası'nın 85 kişilik idari personel için ödediği 1 aylık toplam ücret 550 milyondur. Buna karşılık 260 işçinin aldığı 1 aylık toplam ücret 500 milyondur. İdari kadroyla, çalışan personel arasındaki ücret eşitsizliği ve idari personelin çok fazla oluşu (Her 25 işçiye 1 müdür düşüyor) işçiyi greve iten en önemli nedenlerden biri.

Öte yandan, 32 yıllık geçmişiyile Balkanlar'ın en büyük matbaası olan TİFDRUK Matbaası tarihindeki bu ilk greve başlamadan önce; işveren bizzat üretimi 15 gün önceden durdurdu. 22 yıllık işçi Ahmet Samancı kendi deyimiyle bu durumu çok güzel anlatıyor. "Biz işveren greve itti." İşverenin üretimi 15 gün önceden durdurması kısa süreli bir grevin onun için ekonomik bir kayıp olmayacağını göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Belediyemizin
Gİ KOMİTESİ

RABAK'ta Tensikata Direniş

KAVEL İŞÇİSİNDEN MEKTUP

ÜRETEN BİZİZ YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ!
KAVEL İŞÇİLERİ

Şimdi yapılması gereken Kavel işçilerinin sunduğu bu deneyin sonuçlarını iyi değerlendirmek ve işten atılanların işe geri alınmasını gelenekleştirip Kavel direnişini bir adım ileriye götürmek olmalı.

Bu süreç gösteriyor ki işçilerin önündeki mücadele ile iyi boyutlarda ve iyi boyutlu olmak zorundadır. Bir yandan işverene karşı daha iyi ücret, grev hakkı, sosyal haklar taleplerini yükseltirken; Tes-İş yönetimine karşı da işçilerin söz ve karar hakkı, devrimci işçiler sendika yönetimine taleplerini yükseltmelidir. Mücadelenin somut araçlarını ise enerji işçileri 1976'dan beri yaşadıkları deneyimleriyle hepimizden daha iyi bilmektedir. Sınıfın 84 örgütlülüğü olan işyeri komite ve konseyleri...

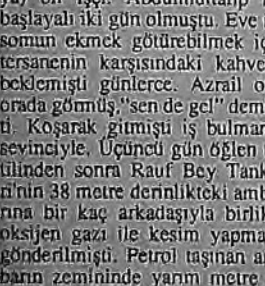
İşçilerin Sesi'ne Temel Yapı İşçilerinden mektup

İŞÇİLERİN SESİ'nin gerçekten sesimiz olabilmesi ve her geçen gün daha gür bir ses olarak çıkabilmesi dileğiyle....
TEMEL YAPI A.Ş. İŞÇİLERİ

İşten Atılmaları Son!

YÖNETİLEN DEĞİL,
YÖNETEN
OLMAK İÇİN
İŞYERİ KOMİTE VE
KONSEYLERİNDE
BİRLEŞELİM!

Bir Cinayet Daha

Hayat devam ediyor, acı külle-
necek gözyaşları kuruyacak. Ab-
dulmuttalip işçi sağlığı, iş güven-
liği haftalarında salonlarda
istatistik rakamı olarak anılacak.
Ta ki işçiler bu komediye dur du-
yene dek; iş güvenliğinin kibiri
kutulanndaki "dikkatli ol, dalgın
olma" sloganlarının iki yüzüldü-
ğüne karşı çıkana dek. İşçinin er-
dalgın anında bile kaza olmasını
önlenecek insanca çalışma ortamı
için mücadele edene ve kazanan
dek yeni Abdulmuttalip'ler kaide-
dilmeye devam edilecek...

Bu süreç gösteriyor ki işçilerin önündeki mücadele ile iyi boyutlarda ve iyi boyutlu olmak zorundadır. Bir yandan işverene karşı daha iyi ücret, grev hakkı, sosyal haklar taleplerini yükseltirken; Tes-İş yönetimine karşı da işçilerin söz ve karar hakkı, devrimci işçiler sendika yönetimine taleplerini yükseltmelidir. Mücadelenin somut araçlarını ise enerji işçileri 1976'dan beri yaşadıkları deneyimleriyle hepimizden daha iyi bilmektedir. Sınıfın 84 örgütlülüğü olan işyeri komite ve konseyleri...

İşçilerin Sesi'ne Temel Yapı İşçilerinden mektup

İŞÇİLERİN SESİ'nin gerçekten sesimiz olabilmesi ve her geçen gün daha gür bir ses olarak çıkabilmesi dileğiyle....
TEMEL YAPI A.Ş. İŞÇİLERİ

İşten Atılmaları Son!

YÖNETİLEN DEĞİL,
YÖNETEN
OLMAK İÇİN
İŞYERİ KOMİTE VE
KONSEYLERİNDE
BİRLEŞELİM!

Karayolları Eylemde

(Başarılı 12. sayfa)
e karar almanın üzerine işçi-
daşık bir saat sonra eylemle-
ona erdirdi. Diğer bölge mü-
lerinde ise eylem sürdü-
ra gelince
olun oluncu
an'da toplu
ştirerek
ne kadar
hiç birini
vb., slogan
er.
obil-ış izni
let Ersin,
350 kişiyi
iyle birlikte Tepebaşı'na dek
Bayram
çılığa itile-
rikaya bö-
tür. Ekonom
ası için
izin verile-
nin 5 Hazir
icretsiz izin
gelme-
gerçekleş-
olan Camialtı Tersanesi iş-
larını, kendi aralarında oluşturd-
aruk bir ar-
meğin ya-
şesitli eylemler gerçekleştir-
le mutlak
ini beliryo-

Camialtı" ve "Haliç" eylemde birleşti

1. Bölge işçileri, öncelikle mü-
dürlüğün eylemlerini polise ihbar-
nı protesto etmek için, müdürlük
binası önüne siyah çelenç bıraktı-
lar. İşyerlerinden çıkarak, Küçük-
yali Tren istasyonuna kadar "İşçi-
nin onuru semayeyi yenecek",
1. 14, 12'nci Şube Müdürlüklerinde
çalışan işçiler toplu viziteye çıktı.
1. Bölge'de çalışan 600 işçinin
bir önceki gün işi terketmeme eyle-
minin polis tarafından kınlanması,
vizite eylemine yaklaşık 400 işçi-
nin katılmasına neden oldu.

1. Bölge işçileri, öncelikle mü-
dürlüğün eylemlerini polise ihbar-
nı protesto etmek için, müdürlük
binası önüne siyah çelenç bıraktı-
lar. İşyerlerinden çıkarak, Küçük-
yali Tren istasyonuna kadar "İşçi-
nin onuru semayeyi yenecek",
1. 14, 12'nci Şube Müdürlüklerinde
çalışan işçiler toplu viziteye çıktı.
1. Bölge'de çalışan 600 işçinin
bir önceki gün işi terketmeme eyle-
minin polis tarafından kınlanması,
vizite eylemine yaklaşık 400 işçi-
nin katılmasına neden oldu.

1. Bölge işçileri, öncelikle mü-
dürlüğün eylemlerini polise ihbar-
nı protesto etmek için, müdürlük
binası önüne siyah çelenç bıraktı-
lar. İşyerlerinden çıkarak, Küçük-
yali Tren istasyonuna kadar "İşçi-
nin onuru semayeyi yenecek",
1. 14, 12'nci Şube Müdürlüklerinde
çalışan işçiler toplu viziteye çıktı.
1. Bölge'de çalışan 600 işçinin
bir önceki gün işi terketmeme eyle-
minin polis tarafından kınlanması,
vizite eylemine yaklaşık 400 işçi-
nin katılmasına neden oldu.

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Adana Tekel İşçisi Sokakta

(İşçilerin Sesi - ADANA)

Türkiye çapında gelişen toplu iş
sözleşmelerinin uzamasını protesto
etmeye yönelik Tekel eylemlerine
Adana Tekel işçileri de katıldı.

22 Mayıs 1991 günü Tek Gıda
İş sendikası 1 Nolu Şube Başkanı
Cafer Doğan'ın konuşmasının ardın-
dından 1700 tekeli işçisi sloganlar-
la sendikadan işyerine gidip üre-
tim yanm saat geç başlatma
eylemini gerçekleştirdi. Yürürken
taşınan "Büyüme, gelişme, çağ
atlamak işçinin ekmeğini küçült-
mekle olmaz", "İşçileri fakirleş-
tiren ülke çağ atlayamaz" gibi pan-
kartlar ve dövizler işçilerin
mücadele kararlılıklarını sergiliy-
ordu. "İşçiler Elele Genel Greve",
"Çankaya'nın Şişmanı İşçi Düş-
man", Yaşasın İşçilerin Birliği", "İşçi
Kıymına Son", "Özal İstifa,
Hükümet İstifa", "İşçiler Birleşin

HALIÇ'TEN YÜKSELEN SES PENDİK'TE YANKILANDI

Dok Gemi-iş sendikasının engel-
lemelerine rağmen, Camialtı ve
Haliç tersanelerinde gerçekleştir-
dikler eylemlerin ardından 11 Hazir-
an salı günü Pendik Tersanesin-
de çalışan 1500 sendikali ve 500
de sendikası işçi toplu vizite eyle-
mi yaptı.

Sabah saatlerinde işyerlerinden
çıkan işçiler, "İşçiler el ele genel
greve", "zam zulüm işkence, işte
Çankaya", "Çankaya'nın şişmanı iş-
çi düşmanı", "genel grev hakkımız
söke söke alınır", "Çankaya sedefa
işçi memur cefada", "İşçiyiz haklı-
yız kazanacağız", sloganlarıyla
Pendik SSK Hastanesi'ne kadar yü-
rüdüler. Uzun süren yürüyüşleri
boyunca işçilerin yolunu sık sık
kesen polis, "siyasi slogan atılma-
ması" uyarısında bulundu. Dok Ge-
mi-iş Sendikası Pendik Şube yön-
eticilerinin de uyanlarına rağmen
sloganlarını haykırmaya devam
eden işçiler, hastanenin önünde po-
lis tarafından bir kez daha engellen-
mek istendi. Geriye dönüşün slo-
gan atılmadan ve gruplar halinde
yapılmasını isteyen polise Pendik
işçisi bir kez daha toplu yürüyüş ve
sloganlarla yanıt verdi.

İZMİT'TE DOĞAL MITİNG

(Başarılı 12. sayfa)
5.000 tersane işçisi eş ve çocukları-
na da katıldığı bir miting yaparak
E-130 yolunu 2 saat süreyle trafike
kapatıldı.

Ankara'dan dönen sendika Şube
Başkanı İzzet Çetin toplu iş sözleş-
meleri hakkında açıklamalarda bu-
lundu.

İşverenle yapılan son görüşme-
lerde şube başkanlarının toplantıla-
ra alınmamasından dolayı Türk-İş
ve Harb-iş genel merkezlerini sert
bir dille eleştiren İzzet Çetin, "gün,
mücadele bayrağını yükseltme
günüdür, yalvar-yakar davranış ve
politikalarla sendikacılık yapıla-
maz, işçi sınıfı mücadelesi yürütü-
lmez", dedi. Bunun üzerine işçi-
ler, "Kenan Durukan, istifa!",
"Satılmış Kenan", "İşçiler meydan-
da, Türk-İş nerede!", sloganlarını
haykırdılar.

İzzet Çetin konuşmasında; ülke-
nin sosyal patlamaya doğru hızla
ilerlediğini, sorunların unutulduğunu,
devletin tüm olanaklarıyla parti
kongresi yapmaya çalıştığını, An-
kara'da sorumlu bulmanın müm-
kün olmadığını söyledi. Çetin, "hük-
ümet ve kamu işveren
sendikaları, sendikalar nasıl olsa
YHK'dan bir şey çıkaramazlar dü-
şüncesiyle sözleşmeleri bilecek u-
kamaktadırlar. Bunlara böyle dav-
ranma cesareti ni maalesef işçi
sınıfı ve sendikaları birlikte tüm
hakımız üzerindeki suskunluk ver-
mektedir. Türk-İş böylece bir dö-
nemde sadece Özal'a çıkıp çıkmı-
mayı gevelemektedir", dedi.

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİRME OPERASYONU

Yeni bir çözüm arayışı özelleş-
tirme olgusuyla gündeme getiril-
yor. Özelleştirme, ya da KİT'lerin
satılması, geçmiş bir çözüm (ya
da çözümsüzlük) olarak yorumlan-
malıdır. Özel sektörün semmaye bi-
rikimsizliği nedeniyle devletin kur-
mak zorunda kaldığı sanayilerin
24 Ocak modeli gereği özelleştiril-
mesi gerekirken, bugüne dek bu
planın tamamlanmaması politik ve
ekonomik nedenlerle açıklanabilir.
Politik olarak KİT'ler yıllar boyunc-
ca hükümetlerin siyasi aralıkları
olarak kullanıldı. Ekonomik olarak
ise KİT'lerin Türkiye'de en önemli
sanayi tabanını oluşturduğu ve ki-
sa bir süre içinde ne Türkiye'de ne
de dünyada KİT'lerin satılmasının
mümkün olmaması (Sümerbank'ı
kim alacak?) söylenebilir. Ancak
bugün kamu açıklarının bir kısır
döngü (borç döngüsü) haline alma-
sı bu çözümün, Özal'ın ifadesiyle
"ueuz pahalı demeden bütün
KİT'leri satın" şeklinde acilen uy-
gulamaya sokulacağını gösteriyor.
Ne var ki, KİT'lerin tümünün satıl-
dığı varsayılabilir. Bunun krize
bir çare olamayacağı açıktır, çün-
kü devlet böylelikle bir dönemlik
bir kaynak bulunmasına rağmen,
semayenin dışarı akması nedeniyle
de katıldığı bir kaynağına yoksun
kalecektir. Gelir kaynağı olarak
düşünülen semayenin vergilendiril-
mesi de hem model gereği hem
de siyasi gerekçelerle (tekkeci bur-
juvazinin egemenliği) mümkün
olduğundan, ekonomik krizin ya-
pısal niteliği sürekli.

Ekonomik kriz olgusuna semmaye
açısından böyle yaklaşılabilir.
Emekçi sınıflar ise bu, ekonomik
krizin hem en mağduru hem de
gerçek alternatif olarak ortaya çı-
kıyor. Ne SHP ne de DYP'nin
ANAP'a alternatif olarak işçilerin,
köylülerin, memurların, kısacası
tüm emekçi halkın sorunlarına çä

Ekonomik Kriz..

(Başarılı 2. sayfa)
yuyor. (SHP ve DYP'nin ekonomi-
politika modellerinin ayrıntılı ele-
ştirisi başka bir yazının konusu ola-
bilir)

Görüldeği gibi mevcut sistem
içinde varolan siyasi partilerin
ekonomik krize çare üretmeleri
mümkün değildir. Çünkü kriz ya-
pısaldır. Dünya kapitalizminin bu-
günde yaşamakta olduğu durgun-
luk ve krize bağlı olarak
şekillenmekte, ayrıca Türkiye'ye
öğüt koşulları çıkışıyla de sürekli
bir nitelik kazanmaktadır. Kriz
gittikçe şiddetlenmektedir. Özetle;
yaşanan, bir karlılık krizidir ve
kaynaklar krizi aşmak için yeter-
sizdir. Bu nedenle üretim süreci u-
kanmıştır, bu da borçlanmayı ve
açıklan yükselmektedir.

KRİZE ÖZELLEŞTİR

Kurultay Labirenti

Yeni bir işçi Kurultayı çağrısı ortayla doluyor. Çağrı, işçi sınıfının "siyasi mücadele birliğini yaratamaması" ve "güçlü sendikal örgütlenişe sahip olmaması"nın yarattığı sorunların aşılabilmesi için çıkarılmış. "Hangi politik görüş ve sendikal anlayışa sahip olursa olsun tüm işçi ve işçi temsilcilerinin dayanışmasını kalıcılaştırma"yı amaçlayıp, kalıcı kurumlar yaratılmasını önüne görev (olarak koyması) ve bu kalıcı kurumlarla tüm grev ve direnişlerle dayanışmayı, politik parti sorununu tartışmayı, sınıf ve kitle sendikal anlayışını hayata geçirmeyi, anı demokratik yasa ve yasaklara karşı mücadeleli hedeflediği belirtilen kurultay çağrısında yaşanan olumsuzluklar sıralanıyor.

Sıralanan olumsuzluklar ve bu olumsuzlukların kaynakları üzerine söylenilenler yeni değil. Öncelikle dikkat çeken nokta; tüm bu olumsuzluklar, özellikle sınıfın kendinden kaynaklanan olumsuzluklar biline biline yukanlarda kulan bir müdahale odağının sınıfı nasıl harekete geçireceğidir. İdeolojik, ekonomik, politik baskı ve saldırılarda yitirilen, sorunların ekonomik olarak gören, dünyasını işi ve evi ve de kahvehane-birahane-mağla sınırlayan, sorunların çözümünü kendinde değil dışarıda arayan gençlerdeki yapı, yukarıda anlatılan bir odakla nasıl hareket kazanacaktır? Sınıfı, önderliğin onun önünde koymak değil, ona doğru bilinci götürmek, sınıfı örgütlenmeye; onun örgüt yönetimini ele geçirmek değil ona doğru bilinc ve çözümlemeyi götürmek olduğu doğrusu unutulmamalıdır. Bu doğruya hayata geçirmek kararlı olanlar sınıfın olduğu yere, işyerlerine yönelmek ve sınıfın kendiliğinden yarattığı birikimleri kalıcılaştıran, mücadelelerini sürdürebilen bir yapıya dönüştürmelidir. İradı bir müdahale ile hayata müdahale ederek yürütülen bu çalışmalarla işçi sınıfı sendikal ve siyasal çözümlemelerin içinde yer

alarak istenilen yapılan doğurabilecek. Somut sorunların çözümünden hareket eden ve sınıfın en geniş örgütlenişine yönelen ve dolayısıyla basitten daha ağır ve karmaşık sorunların çözümüne yönelik bir kavuşan bir sınıf doğmuş olacaktır. Bu, ülke ve dünya ölçeğinde yaşananların bizlere bir kez daha kanıtladığı bir olumsuzluğu da aşmayı gerektirecektir. Sendikalarında, partilerinde ve devlette iktidar olmadıkça işçi sınıfının kazanması, kazanılmasını koruması mümkün değildir. İşyerlerinde örgütlenen ve gerçek demokrasiyi kavrayarak hayata geçiren ve hayatın her alanına her an müdahale edebilen, koşullara uygun hareket kabiliyetine sahip, benzeri değil beyniyle de üreten bir sınıf, yalnız bugüne değil geleceğe de umutla bakmayı sağlayacaktır.

Somut sorunların çözümlemesiyle birlikte sınıf, kazandığı özgüvenini bilince yoğunlaştırdı, basitten karmaşığa, kolayından en zoruna sorunların mücadelesi ile aşılması yeteneğini kazanacaktır.

Kurultay çağrısı kararlar ne kadar iyi niyetli olsalar da, iyi niyet sınırlar mücadelesinde başarının yakanlamasında başlangıç adımı olamaz. '89 Bahar Eylemleri'nin coşku ve kitleselliği birliğini Kurultay toplamaya itti. Ancak sınıfı dışarıda bırakan, kavrayamayan ve kitleyi kendine tabi kılmaya yönelik Kurultay kağıt üzerinde kaldı. Şimdi çıkarılan çağrı da bundan önceki gibi başarısızlığa uğrarken, sınıfı içinden çıkılmaz bir labirente sokmaktan başka bir işlev görmeyecektir.

İşçi sınıfına karşı görevini yerine getirmek isteyen, onun önderliğine talip olanlar işyeri konsey ve komitelerini yaratmak için işyerlerine yönelirken, bu amaç için her hangi bir tanımla sınırlandırılmayan ortak çalışmalar yürütmelidirler. Aranılan, istenilen, arzulanan odak, işyeri örgütlenmelerinden doğacaktır.

Memur Sendikaları Hemen

(Başarılı 1. sayfada)

gündemine bir üst noktada yeni bir soru getiriyordu "Nasıl bir sendika için nasıl mücadele?"

Bir yandan iktidari, öte yandan da dayatmacı anlayışların aşıldığı günlerin şianı, kitlelerin bu sürecin öznesi olması gerektiği, geniş katımlı kurucularla başvurulan yapılması ve bu sürecin her aşamasında kitlelerin söz, karar, yetki sahibi olacağı mekanizmalardan (işyeri komite konsey örgütlenmelerinin) yaratılması gerektiği idi.

Eğil-Sen ve Tüm-Bel-Sen'in geniş katımlı kurucularla başvuru yapması tüm kitleye "işte böyle olmalı" dediriyordu.

Başvuru sonrası hızlı bir üye kampanyasına başlayan sendikaların, eğitim-örgütlenme-mücadele diyalektik bir bütünsellikle yürütülmesi gerekir anlayışını savunmalarına rağmen, pratikte bu farklı oluştu.

Bu bir yanılla üye kaydını ve örgütlenme çalışmalarını hızlandırırken diğer yanılla da günlük siyasi gelişmelere karşı (3 Ocak, Zonguldak-Ortaoğlu Savaşı vb) pratik tavır alışı kendini gösterdi. Kitlelerin söz, yetki, karar sahibi olmasından, çalışmanın ve eylemin merkezine kitleyi koymaktan, kısacası sendikal mücadelenin gerçek öznesinin kitleler olduğundan ve bunun için de işyeri komite konsey örgütlenmelerini hayata geçirme gerekliliğinden sözeden arkadaşlar iktidari anlayıştan (önce üye yapıp örgütlenelim sonra haklar mücadelesi verelim manası) farkını koymamıştır. Mücadele ve örgütlenmenin birlikte yürütmesi gerektiğini, bu biçimde kitlelerde sendikal bilincin gelişeceğini söylemesine rağmen bunun mekanizmaları yaratılamamış, kuruluş aşamasında gündemden düşmeyen işyeri örgütlenmeleri, hayata geçirilememiştir. Örgütlenme sürecinde bu sıkıntılar yaşanırken güne müdahalelerde, eylemlerde dayatmacı anlayışa karşı savunulan "aktif kitle çizgi" politikası yaşama geçirilememiş başvurulan birle yapan sendikalar sonraki süreçte kitlesellikte bir düşüş yaşamıştır.

Temmuz 91'e; kitlelerin özellikle de sendikalarla ilgili unsurların ataletiyle girilmektedir. Ayrıca kendilerini bekleyen, siyasi iktidarın meclisten yeni geçirdiği yetki yasasıyla istediğinde memur sayısının yarıya indirilebileceğini ve kalanların da mali ve sosyal iyileştirmeler adı altında satın almaya giri-

şebilecek. Kimse, siyasi iktidarın bunu ateşlice isteyeceğinden şüphesi olmasın. Amaç kapikulu mağıyla bakılan memurun köleliğinin sürdürülmesi.

Evet bugün kitlelerde bir atalet sendikal mücadelenin dışına düşmüşlük var. Ama memur kitlesi Temmuz'da verilecek zammı odalarında tartışıyor ve tepkisini arkadaş sohbetlerinde dile getiriyor.

İşte bugün '90 Temmuz'unda olduğu gibi bu tepkiyi açığa çıkarmak gerekiyor. Bunun yakanlaması ve yukarıda belirtmeye çalıştığımız olumsuzlukların da aşılması devrimci kamu çalışanlarının çabalarından geçecektir.

Nasıl ki '90 Temmuz'unda somut bir hedefte "Sadaka değil sendika" talebiyle birleşen ve sesini sokaklarda duyuran memur hareketliliği yaşamışsa bugün de göstermelik maas artışlarına karşı toplu sözleşme talebini memurlarda bilince çıkarmak gerekir. Toplu sözleşme masalanna oturma mantığı, bundan dört ay önce olduğu gibi sendikaların gündemine alıp da yalnızca sendika binalarında kısır tartışmalarla boğulmamalı. Öncelikle; işyerlerinde toplu sözleşme komiteleri oluşturarak, toplu sözleşme çalışmalarını başlatılmalıdır. Bununla bir yanılla işyeri komitelerinin oluşturulmasına hizmet etmesi diğer yanılla da memurlara bir hareketlilik getirmesi hedeflenmelidir. Bu çalışmalar sürdürülürken memurların tepkilerini toplu sözleşme talebiyle birleştiren eylemlerde açığa çıkarması hedeflenmelidir.

Devrimci kamu çalışanlarının nasıl ki sendika kuruluşlarında önemli katkılan varsa, bugün de mücadelenin yükseltilmesi ve örgütlenmelerin sağlıklı bir noktaya getirilmesinde önemli düzeyde katkıları olacaktır. Bugünkü ataletin aşılması toplu sözleşme taslağı hazırlayarak işverenleri toplu sözleşme masasına oturmaya zorlamak. Memurlara "Sadaka değil toplu sözleşme istiyoruz", "Emeğimizin karşılığını toplu sözleşme masalarında almak istiyoruz" diye haykırmasını, bunun memurlarda bilince çıkmasını sağlamak, devrimci kamu çalışanlarının yoğun çabalarına ve bu konuda atacakları somut adımlara bağlıdır.

Unutulmamalıdır ki, devrimci niteliğimizi her an her yerde gösterilecek çaba ve doğru politikalarla önderlik etmekle sürdürülebilir.

Söz, Yetki, Karar Çalışanlara

"KAVGA" Yönünü Şaşırdı

Bilgiçliği elden bırakmayan adam "Hz Ali kızını tanıya kurban etmek için hazırlandığında İsraili gökten bir keçiyle iner ve kızın kurban edilmesini önler" diye anlatmaya başlayınca yanlışlarını düzeltmekten bikan diğeri bağırır; "Bunun neresini düzeltelim. Hz Ali değil Hz. İbrahim, kızı değil oğlu, İsrail değil Cebrail, keçi değil koyun".

Yıllardır kavgaya ettikleri söylenen ama ne hikmetse bu kavgayı işçi sınıfına kendini kabul ettirme yoluyla sürdürdükleri için gerçekte sınıfa karşı mücadele ve renlerin İşçilerin Sesi'ne savaş ilan ettiğini duyduk. İlan ettikleri savaş gerektirendirmek için yaptıkları alıntıların Marx'ın, Lenin'in kemiklerini sıztatışına şüphe yok. İşçilerin Sesi'nden yaptıkları alıntılar ve ustaların söylediklerinin ardına gizlenerek yaptıklarını değerlendirmelerin sonunda gerçekten soruyoruz; Biz bunların neresini düzeltilim?

İşçi sınıfının ve onun mücadelesinin büyüklüğü basit anımsatıcı işlemlerle açıklanamayacağı yerleri mi? Sınıf, büyüklüğünü, nüfusun % 44'ünü oluşturmada değil ideolojisiyle kazanmaktadır dememiz, "bolşevik" sözcüğünün neyin karşıtı ve niçin alındığını öğrenmelerini önememiz yeterli mi? Mücadelenin başasının siyasal üstünlüğe bağlı olmayıp, dayandığı sınıfsal temele ve yürütülüş biçimine bağlı olduğunu söylememiz yeterli mi? Aska le'de 600 maden işçisi devletin kapatma kararını kağıt üzerinde bırakırken, bağladığı sözleşmeyle kazandıklarının Zonguldak'ta üç dBemde ancak alınabildiğini TBMM kürsüsünden Enerji Bakanı'na itirafını nasıl anlatalım?

İşçilerin ayakta kalmalarını sağlayabilecekleri bir ücret için kavgalarının başansı geneldeki mücadeleye bağlı yürütülmesiyle mümkün olabileceğini, bunun gerçekleştirilemediği durumda ise kazanılmış sanılanın bile çabuk yitirildiğini hayatın kendisi öğretmediyse bizler nasıl öğretilim?

Marx'ın sendikal örgütlenmelerin başlangıç döneminde söylediği ve işçilerin bölünmüş çıkar grupları biçiminde birbirleriyle rekabetinin yerine sendikal örgütlenmenin gerektiği açıklamasını dogmatik bir yorumla savunmanın tam da sınıfa karşı olmak olduğunu nasıl anlatalım?

Sendikaların işlevinin iyi ücret almak olduğunu bilincini seçilmiş bir dile söyleyerek, sınıf sendikalarının işlevlerini ve böylece sınıf sendikasını inkar olduğunu

mu söyleyelim.

Sınıf sendikalarının mücadele ilkelinin, sınıfsal temelde sendikal birlik, emperyalizme ve faşizme karşı bağımsız ve demokrasi için sosyalizm için mücadele olduğunu "kavgacılar" nasıl anlatalım?

12 Eylül faşizmi, işçi sınıfının elindeki ekonomik-demokratik haklarını gaspederken; kitleleri kendi belirlediği sendikal yapılara hapsedmesini sınıfın bilinci, özgür karar olarak göstermek mümkün değildir. Beş generalin, sistemin sorunlarını çözebilecek için yaptıkları düzenlemeleri onaylamış olduklarını bu beylere nasıl anlatalım?

İşçilerin içinde çalışma ile işçilerin örgütlenmesinin içiçe ve ayrı ayrınlığını yeniden öğretmek gerekir mi? Açık faşist koşullarda en gerici faşist örgütlere girip kitleleri mücadeleye örgütlemek gerektiği ama bunun gerici faşist örgütlerde örgütlenme olmadığını nasıl anlatalım?

Sendikal anlayışıyla, ilkeleriyle basbas bağırarak gerici, faşist, reformist sendikalarda kendi iradelerini yer almamış kitlelerin faşist gerici olarak tanımlanamayacağını nasıl anlatalım kavgaya yazarlarına? Yapılması gereken çalışmanın, işçilere kendileri için sınıf olmalarını sağlama yönünde olması gerektiğini nasıl kavratalım bu beylere? Lenin'in söylediklerini kavrayamamak kendilerini Evrenlerin, Özal'ların, Özbek'lerin, Şevket Yılmaz'ların safına ittiğini görmeyorlar mı "kavgacı" yazarları?

"Kavgacıların" 1970'lerin sonunda yani 1980'lerin başında hıdayete erip ayrılmış olmaları öde bir ayrınlığı göstermiyor. İşçi sınıfı sendikasında, partisinde, devlette iktidar olmadıkça mücadelenin kazanılamayacağını, kazanılanın korunamayacağını hayat kafalara kazıtmaktadır. Sınıfı sadece bedenlen üreten değil beyin olarak da üreten kılacak, siyasi ve sendikal çözümlemeler üretmek hayata geçirebilecek devrimci bir sınıf yaratmak devrimci düşüncenin görevidir. İşte işyeri konsey ve komiteleri buna hizmet edecekler. İşçilerin kendi demokrasilerini işlettikleri, kendileri için sınıf olma adınımları atkılan, yönetime bilincini yakanladıkları işyeri komiteleri örgütlenmeleri ile devletin şekillendirdiği sendikal yapıları parçalayacaklardır. Parçalanmayı sınıfın örgütlü gücünü sendika yönetimlerine taşımak ve sınıf ve kitle sendikası ilkelerini yerleştirmek olarak algılamalıdır.

Devletin getirdiği yasa ve yönetmeliklerin, sendika oligarşilerinin, gangster yönetimlerinin işçilerin önlerine çekmeye çalıştıkları barikatın aşılamadığı noktalarda ortak

kararlara dayalı bağımsız sendikal örgütleni yaratmak olarak da algılanmalıdır. Bu nedenle devrimci, sorunun gerçek sahibi işçi sınıfına, sorunlarını kendi güçleriyle ve bilince aşmalarını sağlamada önderlik, öncülük görevlerini yerine getirirler. Sınıfı örgütlenmenin onlara doğru bilincin taşınması gerektiği doğrusuyla hareket ederler.

Ve işyeri komiteleri sendikal örgütlenme sorununun her iki hâlde çözümü sonrasında da varlıklarını sürdürürler. Dikey örgütlenmelerini sendikal örgütlenişin en üst karar noktasına kadar yükseltirler. Bu sistemin, en geniş kitlelerin sendikalarında söz, karar ve yetki haklarını engellemesi karşı alternatif yapılar oluştururlar. Kısaca söylemek gerekirse sendikal demokrasiyi işçilerin ve grupların iyniyetinden çıkıp hayata geçiren bir çözümlemidir de. Yıllardır sınıfın ve kitlelerin örgütlenmelerinin tepesine oturup onlar adına ahkam kesen, emir ve komutayla kitleleri yöneten, bunu yaparken de "sınıfın çelik disiplini" söyleminin ardına saklanarak bürokratik yönetim diktaörlüğü kuran bir anlayıştan 1970'lerin sonunda ayrıldığını iddia etseler de özdeki ayrınlığı işyeri

komitelerine "bölücü" saldırı yaparak devlet safına olumlarını getirmektedir. Evrenlerin, Özal'ın, Şevket'in diğyle saldırıların ardında yatan korku, sınıfın "kavgacı" için değil kendileri için sınıf olmasındandır.

Yönetimlerin uyması ve uymamasında karşılaşılanlara tarafa bırakarak sınıf ve kitle sendikal ilkeleriyle DISK'e hip çıkmak bir görevidir. 12 Eylül faşizminin, şahsında sınıfı yargıladığı, işçi sınıfının mücadele mirasını taşıyan DISK'ununulmalıdır.

Hukuksal olmaktan çok siyasi bir kararla tam on yıl sonra patlamak için uğraşanların karşısında olmak, DISK'ı savunmak gerekmektedir. El konulmuş ve para varlıklarından değil, nıfsal mücadelesi pencersinin bakarak karar vermeyi öğrenmek zorundadırlar.

Sonuç olarak İşçilerin Sesi "kavgacı" beylere dostça kez daha, "kavgayı vermemiz gerektiği tarafa yüzünü dönmeyi öğrenin" demeyi Londra'nın yağmurlarına korunmalarını salık verir.

KAMUOYUNA

Sosyalist dergiler, gazeteler, hareket, grup, parti v.b'leri, solun bölünmüşlüğü, toplumsal muhalefet hareketlerinin günümüzde güdük kalması, önemli bir parçası olduğunu yıllardır yazarlar, tartışırlar.

Siyasi iktidarlar sözkonusu güçleri "bölücü" ilan ederek, yasalar, kısımlarınameler, baskı, ceza, işkence, hapisle susturmak istiyorlar.

Meclisin onayıyla yürürlüğe giren Devlet Terörü yasası ile bu güç birer terörist, birer "düşman" ilan edilmişlerdir.

Tüm bunlara karşı, birlik tartışmalarının yapıldığı, platformlar oluşturulduğu bilinmektedir. Bu çalışmalar halka karşı bölücü ve düşman olma duyguları duyurma çabasıyla beslenir.

Zaman zaman iktidarın böylece çıkışları günlük burjuva basınından, gerici, faşist yayın organlarından destek bulur.

Eleştiri-özleştir-i-kna, sol çevre ve grupların en büyük silahıdır. Ek olan, yanlış olan, bu silahla etkisiz kılınır.

Sosyalist yayın organları ve sosyalistler, devrimci ahlak, sorumluluk disiplini yerine getirdikleri oranda saygınlık kazanırlar. Bu saygınlık hem halk kitleleri önünde hem de diğer sol çevreler önünde mihenk ta dr, belirleyicidir.

TÜM BUNLARI SIZE ÖĞRETMEK DEĞİL HATIRLATMAK İSTİYORUZ

KAVGA dergisinin 4. sayısının 8 ve 9. sayfalarında, sendikal birlik, fasında "Sendika düşmanlarını tanıyın, İşçilerin Sesi'nden yanı bekli ruş, bunlar bölücüdürler" yazılarında, İşçilerin Sesi gazetesine "İşçi sendika düşmanı, bölücüler" YAKIŞTIRMASI yapılmıştır.

Gerek kullanılan üslup, gerek alıntılarla "düşman" ilan etme manlı "devrimcilik" adına kullanılan, Kavg dergisinin ideolojik tartışma usak olan bu tutumunu PROTESTO EDİYORUZ!

İmzalar Devrimci Mücadele-Hedef-İşçilerin Sesi- İşçiler ve Politika - Kur - Odak

(Emeğin Bayrağı ve Yeni Demokrasi İzmir temsilcileri, bu mesele merkez düzeyde çözülmesi gerektiğini belirterek, yazıyı onayladıkları ama imzayı merkezlerinin atabileceğini söylediler. Mücadele dergisi mir temsilcisi yanıtını Pazartesi (10 Haziran) günü vereceğini söyledi)

Not: Kavg dergisi İzmir temsilcisi gerek 1 Mayıs etkinliklerinde ırdığı "sorumsuzluk", gerek platform toplantılarında aksınmadığı "dış linsizliği" dikkate alınarak 21 Mayıs 1991 günü (Kavg dergisinin 4. sayısından önce) platformdan çıkarılmıştır. Karar toplantıya katılan dergi temsilcisinin tümünün oybirliğiyle alınmıştır.

"Devrimci İşçiler Sendika Yönetimine"

(Başarılı 1. sayfada)

atmosferi yaratmaya çalıştığı koşullarda, kendi ekilediği tüm güçleri aynı doğrultuda seferber emesi gelmektedir. TÜRK-İŞ'in sağ kanadı DYP'nin kampanyasına paralel bir canlılık yaratmayı hedeflerken, bu çizgiye SHP'ler de uymaktadır. DISK'in açılması tartışmalarının yoğunlaşması da suskunluğun kırılmasında etkili oldu. Ayrıca, hükümetin % 10 barajını kaldırmakla tehdit ettiği TÜRK-İŞ, kamu işyerlerinde yaşanan sözleşmelerdeki ukanıklık ve eylemlerin yer yer sendikaları aşma eğilimi göstermesiyle birlikte, politikasında değişikliği yaparak Bursa'da bir gövde gösterisine yöneldi.

Bursa mitingine katılanların yaklaşık dörtte üçü sendikal işçilerdi ve çoğunluğu dışarıdan gelmişti. Batman, Zonguldak, Ankara, Kırkkale, Uşak, İzmir, Balıkesir, Bandırma, Yalova, İzmit, Gebze, İstanbul gibi yurdun dört bir yanından yüzlerce kilometre yol kat ederek gelen onbinlerce işçi, sınıfa yönelen yoğun saldırı dalgasına karşı mücadele ve özveriyle hazır olduklarını mesajını vermektedir. Mitingin temel mesajı buydu. Ancak

bugün burjuva muhalefet de dahil hiç bir politik güce, partiye güvenmeyen işçilerin uzun soluklu bir mücadeleye hazır olmadıkları, aksine kısa vadeli gündelik ekonomik talepler için mücadele etme eğiliminde oldukları ve bunu da bugün düzen içi kanallarda sürdürmekten yana oldukları belirlendi. İşçi hareketinin kabarmaya eğilimi gösterdiği bu dönemde sendikalar tam da bu role en uygun araçlar durumundadır.

İşçi hareketinin öncülüğüne soyunan herkes için bugün sendikalar ve sendikal mücadele herhangi bir dönemden çok daha fazla önemli bir konumda. Bu durum, bugün "Devrimci işçiler sendika yönetimine" sloganına özel bir vurgu yapmayı gerektirmektedir. Bu yanılla miting bir başka çarpıcı mesajı daha içermektedir. TÜRK-İŞ'te yaşanan/ yaşanacak olan değişim, işçi sınıfının en dinamik unsurlarının barındıran miting alanında Şevket Yılmaz'ın konuşması esnasında yuhalanması ve tek tek işçilerin çoğu kez haşarelerini yirtarcısına atkılarla sloganlar, işçilerin ortak psikolojisini yansıtmaktadır.

TÜRK-İŞ yönetiminin Bursa'da

gövd gösterisi yapmayı amaçlarken şaşkına dönmesi, sadece protestolardan değil, aynı zamanda mitingün dağınıklığı içinde insiyatifi de elden çıkarmasıyla gündeme geldi. Miting organizasyonunun çok kötü olması, alanda bir kaos yol açtı. Ses düzeninin bozukluğu, konuşmaların duyulmaması herkesin kendi kafasına göre davranışındaki başlıca nedeni oluşturdu. Haziran sıcakları da bu kargaşaya eklenince, mitingün başlamasından yarım saat sonra çok sayıda işçi, alanı terk etmeye başladı. Bu tutumda, devrimcilerin de dahil olduğu sol grupların sürekli slogan yarışına girmelerinin payını da unutmamak gerekir. Saat 15'e doğru artık mitingün insiyatifi tamamiyle TÜRK-İŞ'in elinden çıkarak, alanı dolduran sol grupların eline geçti. Ancak, bu fırsatın olumlu bir şekilde değerlendirildiği söylenemez. Tam tersine, devrimciler de işçilerin tepkisini çeken tavırlara ortak oldular. Dur durak bilmeksizin bir çok kafa dan atılan sloganlar, kuru bir reklam görüntüsü verdi ve ekonomik taleplerle yetinen işçi kitlelerine somut mesajlar veremeyen sloganlar bir süre sonra bükünlüğe yolaçtı. Yıldı ancak 1-2 kez yaşanan geniş kitle göster-

ripleri, bu şekilde tek tek devrimciyarlarda deşar oldukları ortamlara dönün aynın te, gündeme uygun mesajlar ve ortalı makte, çirkin bir görünüm yarattı.

Bu durumun devrimcilerin de lüğünden kaynaklandığı açıktır. gürkeren ve mitingün başlanımdan dağıtmışlığı süreci içinde devrimci mes ve alandan çıkışta devrimci başlatığı yürüyüşün düzenliliği, her y kili mesajlar verdi. Yürüyüş su kortejler halinde geçen işçi g nın devrimcilerin sloganlarına maları, alkışlamaları, arada ola yalag, düzenli ve anlamlı bir ürün verdiğinin en net göstergesi.

Bursa Miting'i bir kere daha di ki; devrimciler organize olma eksikliklerini acilen gidermeli, insanlarını mi kavrayan somut yeni sloganlar üretmeli, kendi soyut gündemlerini kitlelere dayatmaktan vazgeçmeli, ge os benzeri çirkin bir görünümün devrimcilerine ortak olmamalıdır.

Sonuç olarak Bursa miting'i lerinde yaşanan olumlu devrimci i yansura devrimcilerin etkisiz sergilemesi açısından da önem mücadele günü oldu.

Zonguldak Grevi Sırasında Ölen İşçilerin Ailelerine Yardım

Mustafa Acar'ın eşi ve çocukları.

Recep An'ın eşi ve oğlu.

Zonguldak grevi sırasında yaşamalarını yitiren Recep An ve Mustafa Acar'ın ailelerine Almanya'dan bir grup işçinin dayanışma olarak gönderdiği 1000'er Mark, İŞÇİLERİN SESİ aracılığıyla köy ve evlerine gidilerek ulaştırıldı.

İzmir Belediyesi ve ESHOT Gerçeği

Çİ KIYIMLARININ VE TEHDİTLERİN ALTINDA YATAN ESHOT'UN ÖZELLEŞTİRİLMESİ POLİTİKALARIDIR.

NAP hükümetleri; zarar ediyor ekşisiyle KİT'leri sermaye gruna peşkeş çekerken, Sosyal nokrat Belediye Başkanı sel Çakmur da ESHOT, Fuar gibi gelir getiren kuruluşlarına matif şirketler kurarak Bele- Meclisi'nin denetiminden kur- naya ve kendi kontrolünde şir- meclislerini oluşturmaya ve lece İzmir'i "birlikte yönete- ler" aralıklar oluşturmaya he- emektirler. İZFAŞ, İZU- S, TANSAS, İNAR LTD. gibi aluşlarda, SHP'nin yapısal ka- erinden kaynaklanan kısmi işi mekçi insiyatüfleri yok edil- diğer yandan Ticaret, Sanayi odalara 2-3'lük paylar verile- sermaye çevrelerinin insiyati- ve istemleri geliştirilmektedir. uk hissedarların (odalar) istemi ne İNÖNÜ SANAT TUR MERKEZİ DKÖ ekün- enin verilmezken İZFAŞ ren'i Ege'nin en şık erkeği rebilmektedir. 12 Eylül cunta- karşı "Demokrasi Mücadelesi- en ön saflarında yer aldığını" la söyleyen, yargıcı önüne çı- madan hüküm giyen sayın mur, eli kanlı diktatör ren'i ödüllendiren şürekasin- hesap soracağı yerde; 26 Mart si destek istediği devrimci eri bugün işten almaya kakt- tadır. Yeri geldiğinde Sendika- e İş Yasası'nı değiştirecekleri- 3. ve 17. maddeleri kaldı- dı. İleri söyleyenler bugün bu futürsuzca kullanmaktadır.

ESHOT KRİZİNİN NEDENİ TİS DEĞİLDİR

1990 Mart'ında başlayan toplu sözleşme (T.İ.S.) görüşmelerinin taslak metni işyerlerinde komite-lerce hazırlanmış ve sözleşme im- zalanuncaya kadar da örgütlü ve kararlı bir şekilde savunulmuştur. Bu süreç; mesaiye kalmama, sakal bırakma, vizite eylemleriyle de- steklenmiş, coşkulu 1 Mayıs kutla- malan işçilerin birlik-mücadele- dayanışma anlayışlarını daha da pekiştirmiş ve 5 Mayıs'ta TİS im- zalanmıştır. Ortalama 1 milyon lira civarındaki ücretler, diğer büyük- şehir belediyelerine ve giderek Lastik, Maden ve Metal işçilerine de örnek teşkil etmiştir.

T.İ.S. sonrası bilet ücretlerinin 600 liradan 1000 liraya çıkarılma- sıyla ESHOT'un aylık gelir-gider bilançosu 11-12 milyara yükselmiş, toplu taşımacılıkta olağan kabul edilebilecek bir zararla T.İ.S.'nin ilk yılı tamamlanmıştır. İkinci dilim T.İ.S. gereği yıllık enflasyon + % 10 uygulamaya konulmuş ve ilk üç ay otobüs ücretlerine zam yapılmı- ştır. Dananın kuyruğu da işte bu aylarda kopmuştur. Maaş ve ikra- miyeler zamanında ödenmemeye başladı. Gereksesi; "ESHOT zarar ediyor", "ESHOT kırmızı çizgiye geldi" şeklinde ağıdlandı. Bayram öncesi maaş ve ikramiyelerini ala- mayan işçilerin tepkisi tam da sun- fin karakterine uygun bir şekilde ağıdlandı. Bayram öncesi maaş ve ikramiyelerini alamayan işçiler 24 saat üretimi durdurdu; otobüsler

dolaşarak, işçilerle toplantılar düzenledi. Sendika yönetimiyle işçilerin arasını açmaya çalıştı. Sendika baştemsilcileri ve siyasi hükümlü statüsünde çalışanların, siyasi emelleri için işçileri kışkırt- tıklarını söyleyerek, bu işçilerin cezasız kalmayacaklarını belirtti. Söz almak isteyen işçilere konu- şma hakkı vermeden toplantıları bi- türdü. Şimdi ESHOT işçileri toplan- tılarla altyapısı hazırlandığı düşünülen "işverenin" tensikat uy- gulamasını bekliyorlar.

ESHOT KRİZİ, İŞÇİLERDEN KAYNAKLANMAKTA DİR

ESHOT'taki kötü gidişin yegane sorumlusu yöneticilerdir. İşbaşına getirilen yöneticiler, çalışan işçilerle hizmet ve üretim aşamasında bir araya gelemediklerinden 2 veya 3 ay gibi kısa bir sürede sorunları daha birikmiş olarak bırakmak zo- runda kalmışlardır. Bu kötü gidişi gören yine ESHOT çalışanları ol- muş. Nitekim ülkenin hiçbir ünite- sinde görülmeyen, üretim komis- yonları oluşturarak çalışma sistemi ve koşullarını işverenle birlikte çezecek çalışmalara başlanmıştır. Bunun sonucu olarak hazırlanan üretim ve hizmet raporları başta Büyükşehir Belediye Başkanı ol- mak üzere tüm idare mekanizmalarına dağıtılmıştır. Bu çalışmalara hazırlanan raporların hiçbir mad- desinin üzerine yöneticiler tarafın- dan gidilmemiş, kasıcası üretenle birlikte yönetmek yöneticilerin işine gelmemiştir. Çünkü onların bugünkü çabası ESHOT'u özleş-

elini ESHOT'tan çekmesi. Aksi takdirde batan ESHOT değil, ken- dileri olacaktır.

İŞTEN ATILMALAR BAŞLIYOR

Halka ucuz tüketim malzemeleri sunmak amacıyla kurulan TAN- SAS, gelinen noktada her boş bul- nan alana market/bakkal açarak illeccarlık yapıp duruma düşmüştür. TANSAS mağazalarına "ALBE- Nİ" kazandırmak için milyonlarca lirayla dekorasyon ve reklam har- camaları yapılmaktadır.

Harcanan bu paralar önümüzde- ki aylarda TANSAS işçisinin imza- layacağı T.İ.S.'de zarar hanesinin kabarklığı olarak sunulacak, iste- nen haklı talepler yüksek görülrerek verilmecektir.

"Uyumsuzluk" gerekçe gösteril- erek TANSAS'tan 4 işçinin 13. maddeye göre işlerine son verilme- si hem bir gözdağı hem de müca- delenin keskin geçeceğinin kanıtı- dır.

Kıyımın ikinci raundu Büyükşehir'den 3 İZULAŞ'tan 3 olmak üzere 6 işçi arkadaşın atılmasıyla gerçekleşti. Atılan işçilerden bir ta- nesi SHP'li olan Konak belediye- sine işe alındı.

Atılan işçilerden 4 tanesi sendi- kalarında açlık grevine başladılar. Açlık grevi belediye ve diğer işyer- lerinden gelen işçilerin desteği ile sürüyor. Açlık grevinin 4'üncü gününde 400-500 kişilik işçi kitlesi açlık grevine destek amacıyla sen- dikaya gelerek Yüksel Çakmur'u ve Türk-İş üst yönetimini hedef alan sloganlar atıldılar. 10 temsilcinin daha katılımıyla açlık grevi sayısı 14'ü buldu. Açlık grevinin 7. gününde (11.6.91) Belediye-İş Gen- el Merkez yetkilileri de gelerek Çakmur'la işten atılanların işe iad- esini görüşüyorlar. Sonuç alınmay-ınca şube başkanları açlık grevine başlayarak eylemliliğe devam ede- cek.

ESHOT'da ise zarar ediyoruz gerekçesi ile bir liste hazırlandığı ve bu sayının 150 civarında olduğu söylenmektedir.

Önümüzdeki günlerde işçi ve iş- veren karşı karşıya gelecek. Bele- diye'de sıcak günlerin yaşanacağı kesin görülüyor.

Bugün işverenin uygulayacağı politika kamaşığına basile indir- gendiğinde şu olmalıdır:

İŞÇİLERİN SESİNE KULAK VERİN...

BEYKO-2'DE İŞÇİ ÇIKARTMA

Orta büyüklükteki 5-6 işyerinden kurulu fabrikalar zincirinin bir halkası olan BEYKO-2 Teksit'de, 6 Haziran'da 2 işçi, 17 maddeden tazminat- sız işten çıkartıldı. İşten çıkartılanları desteklemek için iş burakan işçilerden 38'i de çay molasında çıkıtkıları fabri- kaya geri alınmadılar. Beyko-2'de işçi- lerin çoğu çocuk yaştakilerle, kadın- lardan oluşuyor ve sigortasız. İş güvenliği yok, ücretler alabildiğine düşük (kalfiye bir cıman bile en fazla 600 bin lira alabiliyor), günde 8 saat- te varan fazla mesailerin ücretleri bile tam ödenmiyor.

Kötü çalışma koşullarını düzeltebil- mek için örgütlenmeye çalışan işçiler- e, işveren, 2 kişiyi işten alarak cevap verdi. Yaşadıkları bütün olumsuzluk- ların üzerine 2 arkadaşlarının hakları gaspedilerek işten çıkartılması Beyko- 2 işçilerini isyan ettirmeye yetti. Aynı gün, işçilerin büyük çoğunluğu iş bi- raktı. Buna karşılık saat 16.00'da çay molasında dışarıya çıkan işçileri fabri- ka kapılarını kapatarak içeriye alma- yan, içerdekileri de dışarıya bırakma- yan işverence havayı daha da gerginleştirdi. Makina ustalarının ço- ğunun dışarda kalması işlerin iyiden iyiyeye durmasına yol açtı.

6 Haziran'dan bu yana (hafta sonu dışında) fabrika önünde oturma eyle- mi yapan işçilere 11 Haziran'da Gö- rüm Teksit işçileri halaylarıyla, türk- leriyle destek verdiler. "Haklarımızı almak için birleşelim" yazılı bir döviz taşıyan işçiler, "Yaşasın Beyko direni- şimiz" sloganını attılar. Öziplik-İş sen- dikasının ilgisizliğinden yakanan işçiler, direnişlerini sürdürürlerken "mut- laka hakkımızı alacağız" diyor.

UZEL'DE İŞÇİ ÇIKARMA

Türk Metal'in örgütlü olduğu Uzel'de Ocak ayında sözleşme imza- lanmıştı. Bir çok işyerinde sözleşme- lerin imzalanmasından sonra yaşanan tensikat Uzel'de de yaşanmış 500 işçi işten çıkartılmıştı. Bu süre içinde işve- renin saldırıları durmadı, geçiğimiz günlerde 400 işçi daha tazminatları verilir işten çıkartıldı. Turgut Özal ta- rafından açıklanan kaç bin işçinin çı- karılacağı pazarlığında Mustafa Öz- bek'in Uzel pazarlığı da dahil olsa gerek.

DEVİRİMCİ GENÇLİĞİN YARGISIZ İNFAZLARA YANITI

Düzen içi ehlileştirilmiş muhalefete yer açmak, düzen dışı muhale- feli sindirmek, yok etmek için çıkarılan, yargısız infazlara yasallaş- tırılan Devlet Terörü Yasası, Hasanpoşa baskınından sonra ikinci sokak infazını 7 Haziran Cuma günü Küçükçekmece'de gerçekleştirdi.

Edebiyat Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Murteza Kaya Küçükçekmece Kanoryo'da iki arkadaşıyla birlikte, iddaya göre bildiri dağıtırken, polis tarafından açılan ateş sonucu hayatını kaybetti. 10 Haziran gün- ü Edebiyat Fakültesi'nde öğrenciler olayı protesto etmek için bir to- rum düzenlediler. Forumdan sonra dışarıya çıkan öğrencilerle polisin çalışması sonucunda bir polis olusu yandı. Bunun üzerine takviye kuvvelleriyle fakültesi saran polis, giriş çıkışlarda kimlik kontrolü ve okul içinde arama yaptı. Polis, aramalar sırasında bir yandan copları- nı kullanırken diğer yandan da silah kullanmaktan çekinmedi. Olaylar üzerine Edebiyat Fakültesi'nde yapılması gereken sınavlar ipt- tal edildi.

Aynı olay sırasında gazetemiz muhabirlerinden Filiz Burhan, Sem- ra Hatinoğlu ve Tankut Soykan da gözaltına alındı. Halen gözaltında bulunan arkadaşlarımızı polis keyfi biçimde alıyıyor.

YENİ ÇELTEK MADENCİLERİ GREVDE

Yeni ÇelteK Kömür ve Madenci- lik A.Ş.'ye ait 3 işyeri olan Merzi- fon Yeni ÇelteK'ten 515 Sorgun Y. ÇelteK'ten 215, Bolu Y. ÇelteK'ten 50' olmak üzere toplam 790 işçi adına 5 Aralık 1990 tarihinde baş- layan ve 165 gün süren toplu sö- leşme görüşmeleri, işçi sendikası- nın sözleşmeyi imzalamaya yönündeki tüm çabalarına rağmen Y. ÇelteK patronlarının uzlaşmaz tutumu nedeniyle 21 Mayıs 1991 salı günü başlayan grev bugünle- re birinci ayını doldurarak devam etmektedir.

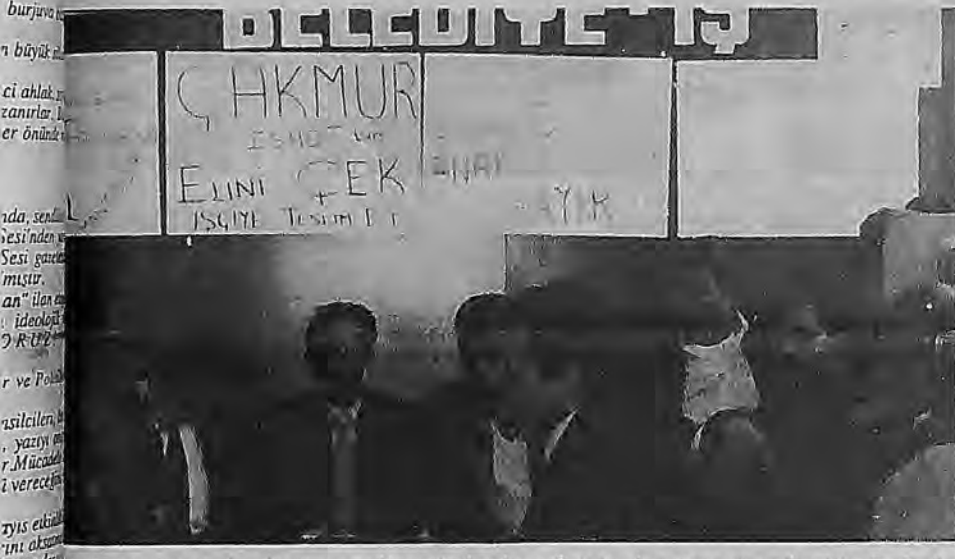
165 gün süren görüşmeler bo- yunca Y. ÇelteK patronları "Fazla isterseniz kapatırız hana" şeklinde- ki tehditlerle işçiyi teslim alma, sö- mürlü düzenini en üst boyutta de- vamlı ettirme hesapları ile ucuz işçilik anlayışına sarıldılar. Bizi in- san yerine koymayan anlayışları nedeniyle, daha dün 68 madden emekçisinin yaşamını yitirdiği iş cinayetinden hemen dört ay sonra, 200 maddeli "çalışıracak saha yok" gerekçesiyle sokağa atıldı. Madencinin can pazarı olan bu işle- mende ve diğer iki işyerinde mu- hasebe tezgahları, kalem oyunları ile "zarar ediyoruz" demagojileri üre- tilip, görüşmeler süresi içinde "grevle gidilirse işlemlerde çalış- şacak bacalar, ayaklar ve hazırlık panoları kapanır, biz de bu kadar işçiyi çalıştıramayız" tehditleri ile sendika ve işçiler fazla istemekle suçlandı. Yöredeki en büyük işyer- leri olan Yeni ÇelteK kömür ocak- larının kapatılacağı iddiasıyla, yö- re halkını işçilerin haklı davasının karşısına çıkarmak amaçlandı. İş- çiyi ykıcı olmakla suçlayan senar- yolarla Y. ÇelteK Sorgun işletme- sinde çalışan işçiler ve şube yönetim kurulu ise işverenin bu ya- lan ve garptımlarına karşı, bildiri dağıtarak, belediye hoparlöründen ilan yapıp, halktan insanlarla tek tek konuşarak, içinde bulundu- ğumuz somut koşulları anlatık. Bugün, işçinin ortalama aylık üe- retinin 400 bin lira olduğunu, işve- ren tarafının son teklifi olan %90 ücret artışı ile birlikte bunun orta- lama 750 bin lirayı bulduğunu, Y. ÇelteK gibi milyarlarca lira kar eden bir kuruluşun işçilerin orta- lama aylık 1.5 milyon lira isteme- lerinin çok olmadığını, Y. ÇelteK patronlarının abartılmış, yanlış ra- kamlarla halkın kafasında uzlaş- maz işçi imajını yararmayı amaç- ladığını, ama bu hesapların tutmadığını duyurduk. Halk ara- sında işçinin mücadelesinde haklı olduğu konusunu tartışmaya başla- yınca halkımızın işçilerin yanında yer almasıyla bu senaryo bozuldu. Bu sefer Y. ÇelteK patronları

devletin güvenlik güçlerini üzeri- mize sürmeye başladı. 21 Mayıs 1991 günü başlayan grev nedeni- le, Mayıs ayı için hak edilen 20 günlük ücretlerin alınması ve vergi iade bildirimlerinin işyerine sebliğ edilmesi amacı ile Sorgun ilçesi- den 2 km. mesafede bulunan Y. ÇelteK kömür işletmesine gitmek üzere 7 Haziran 1991 Cuma günü sendika binasında toplanıldı. Yak- laşık 1 km. yürüdüktan sonra aynı cadde üzerinde bulunan Sorgun Lisesi binası önünde işçiler ekip arabaları ile çevrildi. Polislerin başındaki karakol komiseri Ziya Sönmez ve Emniyet Amirî Celal Şen işçileri tahrik eder nitelikte sözler sarfederek provakasyon or- tamı yaratmaya çalıştılar. İşçilerin ve tenefüs saatinde bulunan yüz-lerce ilse öğrencisi ve öğretmen- nin önünde Şube Başkanı Kamu- ran Arslan'a "Oğlum biz seni tanıyoruz, senin amacın başka, sendikacılık falan değil" diyerek mücadelemizi karalamaya çalıştı. Yine emniyet amiri Celal Şen, Şu- be Başkanı Kamuran Arslan'ı he- def göstererek işçilere "Bu adamın arkasından gümeyin, bu adam sizi uğuruma sürükliyor" sözleri ile iş- çiyi hareketini bölmeyi hedefledi. Ancak karşılıklı işçilerden hep bir ağızdan "Biz kimin arkasından gideceğimizi senden öğrenecek de- ğiliz. Biz hepimizin ortak sorunu ve ortak kararımız" sözleriyle karşı- laştı. Ardından hep birlikte şube binasına döndüldü. Sermaye iara- fından hazırlanan ve işçi sınıfının ekonomik ve demokratik talepleri- nin sürdürülebilmesi için, tüm oyunları ve tezgahları arkadolaş- tırmanın akılcı ve kararlı tutumıyla boşa çıkarıldı. Aradan geçen 3 gün sonrasında 10 Haziran 1991 Pazartesi günü aynı kararlı tavırla işyerine kadar yürüyerek gidip, işerde kalan ücretler alındıktan sonra aynı disiplin içerisinde şube- ye döndüldü.

Yaşadıklarımızı bir kez daha göstermişir ki, işçilerin en küçük demokratik hakları bile gasp edil- meye çalışılmaktadır. Çıkışımızı bu yolda başarıyla yakalayabilmek, bu sinayı en iyi şekilde verip hak- larımızı alıncaya kadar Merifon, Bolu ve Sorgun Yeni ÇelteK işçileri olarak Y. ÇelteK patronlarının su- rauna şamar gibi inecek olan haklı davamızda mücadelemizi sürdü- rme kararlıyız.

Yaşasın işçilerin birliği!
Yaşasın grevini!

SORGUN
YENİ ÇELTEK
İŞÇİLERİ

OT GERÇEĞİ ve ÇIKARTMALAR

SHOT İzmir Belediyesi'sinin en köklü kuruluşlarından birisi- ali tramvaylardan bugüne su- lektrikğin aynılmasıyla, sadece araçlık ve ortalama yaşı 15'i otobüs filosuyla başbaşa kal- nın. Cuntaların ve onu izleyen P'li yöneticilerin döneminde OT bünyesine sadece 39 yeni dals alınmış, 1980'lerde günlük taşıma kapasitesi bir milyon ESHOT, her yıl genileyerek- genlik olumsuz duruma getiril-

hareketsiz kaldı. Altlöye işçileri ve şöförler Belediye Sarayı'nın önün- de oturma eylemi yaptılar. Artık T.İ.S. ihlalleri, örgütlü tepkilerle karşılanıyordu.

Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı diğer birimlerde maaşlar tam öde- nirken ESHOT'ta maaş yerine avans öneriliyordu. Avansı redded- en işçiler verilen sürenin de dolma- sıyla birlikte işyerlerini terketmey- erek, geçeyi oturma eylemiyle geçirdiler. Yıllarını bu atölyelerde geçiren işçilerin kararlılığı "tensi- kat" tehdidi ile karşılaştı. Başkan Yüksel Çakmur işyerlerini bizzat

tinerek ortadan kaldırmak, yok et- mektir.

ESHOT'un gerçek sahibi ESHOT çalışanlarıdır. Hiç kimse ESHOT'un kötüye gidişinden ESHOT işçisi kadar üzüntü yaşay- amaz ve yine hiçbir kimse ESHOT'un iyileştirilmesinden doğacak heyecanı ve sevinci ESHOT işçisi kadar duymaz.

Artık ESHOT çalışanları, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin "Dağıt- macı" politikasını üzerlerinde gör- mek istemiyor. Tüm ESHOT çalış- anlarının tek bir beklentisi var. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin

Belbim'de Başarı ve Tehlike

ay aşkın bir zamandır süren çalışanların sözleşmesi- laziran aşamı bağlandı. Ye- kadar olmasa da işçilerin taslak tanınmasından, görüşmelere ka- ya kadar devrede olduğu ilk im sözleşmesi başarıyla so- andı.

Yasal demokrat işveren temsil- nin oyalama taktikleri, işçile- riğini bozma yolundaki çaba- şirketi kapatma tehditleri edi. Belbim çalışanları bu şme ile diğer belediye çalışan- ını idari ve sosyal haklarına sa- olırken, Belbim çalışanlarının dıye çalışanı olarak kabul edil- meye ilgili maddeyi de geçire- işgüvencesi yolunda önemli azanım elde ettiler (Belbim'de

çalışan temizlik işçileri diğer bir belediye şirketi olan İSBK işçisi olarak kabul edildi. Belbim'lilerin tazandığı ücret artışı ise en az % 200 civarında...

Sözleşme öncesinde ve sözleş- me sürecinde işyeri örgütüllükleri- ni yaratma ve SHP'li işverenle kol- kola yürüyen Belediye-İş yön- eticilerinin harekete geçirme yönün- de önemli adımlar atan Belbim'in başansı, ilk defa sendikalaşan bir işyeri için küğünsememeyecek oranda. Ama bu başanının kalıcı- laştırılması için yapılacak çok şey var.

Belbim'lilerin ilk elden yapma- lan gereken şey, tüm toplu sözleş- me sürecini, bu süreç içinde işve- renlerin ve sendikalarının

tavırlarıyla birlikte örgütüllükleri- nin durumunu değerlendirmeleri- dir. Bu sözleşmenin bağlanmasyla mücadelenin bitmediği aksine yeni başladığı bilince çıkarılmalı- dır. Şimdi görev işyeri örgütüllük- lerinin, Komite çalışmalarının daha sıklaştırılmasıdır. Çünkü onları, sözleşmede kazanılan hakların - en basitinden ücretlerin- verilmesi, sosyal kazanımların yerine getiril- memesi gibi uygulamalar bekle- mektedir. Bunlar çözülse bile ikın- ci sözleşme dönemi için fazla bir zaman kalmamıştır. Herkesin para- larını cebine koyup bundan sonrası için çaba göstermemesi, bugüne kadar kazanılan hakların da boşa gitmesi anlamına gelecektir. Sosyal haklar uygulanmayacak, alınan ücretler enflasyon karşısında eriyip gidecektir. "Nasılca yüksek ücret alacağız" diye örgütüllüğün dağıtıl- ması, sorunlara duyarsızlık göste- rilmesi kazanılan tüm başarıları ta- mamen tehlikeye atacaktır.

Kazanılan başarı tehlikeyle içi- gedir. Kendi güçlerine dayanarak başarı kazanan Belbim işçileri, ay- nı yolu izleyerek tehlikeleri de sa- vuşturacak güçtedir.

Şimdi daha sıkı durma zamanıdır.

İbri: Çetin UYGUR

Zi İşleri Müdürü: Günnur İLHAN

Tem- terler: Çetin UYGUR, İ.Hakkı ORTAKÖY, Günnur İLHAN, Füsün MİRALP, Yaşar KANBUR, Kader GÖREN, Murat DOĞAN, Ali SOĞULLARI, Naci ALPKAN, Örfün ÇOBAN, Hüsamettin AYTAŞ, Ali SOYDAN, Semra HATİNOĞLU, Tankut SOYKAN, Filiz BURHAN, Or UNAL, Barış DOĞRU, Hilmi DEMİR, Leyla ALAN, Şerafettin ÖLÜ- ğü, Mehmet ALGİN ve işyerlerinden işçiler
res: Prof. Kazım İsmail Gürkan Cad. Hüdaverdi Han 3/5 Çagağolu/İST.
tel ve fax: 528 16 73
ki: Son Havadis

TÜRK-İŞ'in Gövde Gösterisi Şevket Yılmaz'ın hüsrana dönüşü Bursa Mitingi'nde Ofke Vardı

2 Haziran günü sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul, İzmir, Balıkesir, Ankara, Bursa işçilerinin katılımıyla Yıldırım Beyazıt meydanına toplanan işçiler öğleye doğru miting alanına doğru yürüyüşe geçtiler. Sayıları yaklaşık 15 bini bulan işçiler yürüyüş sırasında Özal'ı ve hükümetin uygulamalarını protesto eden sloganlar atarak Fomara meydanına geldiler. Fomara meydanında diğer illerden gelen işçilerle birlikte sayı 30 bini buldu. Alanda, işçiler "Çankaya'nın şışmanı işçilerin düşmanı", "Geliyor geliyor işçiler geliyor", "İşçiler birleşin iküdüra yerleşin", "Özal istifa", "En büyük işçi", "İşçiyiz güçlüyüz", sloganları atılmaya başlanmıştı, ses düzeninin bozuk olması ve Şevket "beyin" alana geç teşrif emellerinden dolayı 1/2 saat gecikmeli başlayan miting, Şevket Yılmaz'ın, Özal'a ve Hükümet'e keskin sözlerle çatarak TÜRK-İŞ adına da bir takım eylemler önererek kahraman olmaya çalışmasını işçiler adeta; "biz bu filmi daha önce görmüştük" dercesine sessiz ve coşkusuz karşılıyorlardı.

Şevket Yılmaz konuşurken bir çok işçinin, Yılmaz'ı dinlemediği birtakım sorular ve sloganlarla TÜRK-İŞ yönetimini sıkıştırmaya çalıştığı gözleniyordu. İşçilerin miting alanında toplanmasından itibaren açılan "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız", "Kahrolsun Özal Diktatörlüğü-Bursa Devrimci

İşten atılmaları, tıkanan toplu sözleşmelere karşı işçi kitlelerinden yükselen tepkiyi, sistem içinde eritmeye çalışan Türk-İş yönetimi; işçilerden "Üreten biziz yöneten de biz olacağız" cevabını aldı.

Gençlik", "Söz Yetki Karar İktidar Halka", "Anti Terör Yasasına Hayır", "Yaşasın İşyeri Komiteleri", "Umut Birliğimizde ve Mücadelemizdedir", "Devrimci Gençlik" yazılı pankartları açan Devrimci İşçiler ve Devrimci Gençlik attığı sloganlarla işçilerden olumlu mesajlar aldılar. Özellikle "Yaşasın İşyeri Komiteleri!", Devrimci İşçiler Sendika Yönetimlerine!, Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız!, Oligarşi Mezara Halk İktidara!, Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim!" sloganları yoğun bir ilgiyle karşılandı.

Şevket Yılmaz, konuşması esnasında işçiler dağılmaya başlarken, kürsüden inmek zorunda kalarak alanı terk etti. Alandan terminale doğru yürüyüş işçiler burada sloganlar eşliğinde (sendika yönetimlerinden bağımsız bir şekilde) gösteriye devam ettiler. Miting alanından terminale doğru Devrimci İşçiler ve Devrimci Gençlik tarafından oluşturulan düzenli kortej işçiler tarafından ilgiyle izlenirken çevreden korteje ve sloganlara katılımlar oldu. En önde "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız" pankartını taşıyan Devrimci İşçiler ve Devrimci Gençlik yol boyunca çeşitli sloganlar atarak işçilerden yoğun alkış aldılar.

Her zaman tavrını emekten yana belirleyen ve bu doğrultuda binlerce şehit veren Devrimci Gençlik; "Anti-Terör Yasasına Hayır" ve "Devrimci İşçiler Sendika Yönetimine" şiarlarıyla Fomara Meydanında ve Bursa caddelerinde işçilerle bütünleşiyordu.

Nereden, Nereye?

Yıl 1986. İzmir Cumhuriyet alanında yapılan Türk-İş mitinginde Şevket Yılmaz konuşuyor. Binlerce işçi dinlemekte. Azınlık bir grup ise onun sarı yüzünü teşhir etmeye yönelik sloganlar atıyor...

Aradan 5 yıl geçiyor. Yer Bursa Fomara Meydanı. Bu kez binlerce işçi konuşmaya çalışan Türk-İş başkanını protesto sloganlarıyla susturuyor ve gerçek gücün kendileri olduğunu haykırıyorlar. Bu görünüm bugüne dek siyasi iktidarın icazeti çerçevesinde sendikacılık yapar. Türk-İş anlayışının, işçi gözünde yavaş yavaş da olsa mahkum edilmeye başladığının bir göstergesidir.

İşçiler "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız" sloganıyla kendi iradeleri dışında kendilerine sunulacak seçenekleri kabul etmeyeceklerini bir kez daha Şevket Yılmaz'a çok net olarak ifade ettiler.

Grev Yasağı Kapsamındaki Gölcük Tersanesi İşçileri, Toplu Sözleşme Görüşmelerinin Bağıtlanmamasını protesto ediyor

İzmit'te Doğal Miting

(İşçilerin Sesi - İZMİT)

Türk Harb-İş sendikasıyla TÜHİS arasındaki sözleşme görüşmelerinin arabulucu süresinin sona ermesine rağmen bağitlanmaması üzerine Gölcük Tersanesi işçileri

yeniden eyleme geçtiler.

Gölcük Tersanesi ve Gölcük bölgesindeki Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı işyerlerindeki 6.000 işçi 7 Haziran günü oturma eylemi gerçekleştirdiler. Gün boyu

süren eylem sırasında, işçiler, sözleşmeden sonuç alınmaya kadar çeşitli eylemleri sürdüreceklerini açıkladılar. Bu eylemler kamuoyunun yoğun desteğini kazanırken, tüm muhalefet partilerinin ilçe yö-

neticileri sendikayı ziyaret ederek tersane işçilerinin hak arama mücadelesini sonuna kadar destekleceklerini açıkladılar.

8 Haziran Cumartesi günü, (Devamı 9. sayfada)

CAMIALTI ve HALIÇ Tersanesi İşçileri, DOK GEMİ-İŞ Sendikasını, sınıfsal tavır alması için zorluyor.

Haber 1.. sayfada

8 Haziran Cumartesi günü, eş ve çocuklarını da yanlarına alan 7500 tersane işçisi, gerçekleştirdikleri coşkulu mitingle E-130 yolunu iki saat süreyle trafığa kapattılar.

Enerji İşçileri Haykırıyor: ŞEVKET YILMAZ FARUK BARUT İSTİFA

KAMU-SEN ve TES-İŞ arasında 1 Mart 1991'de başlayan 4. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 6 Haziran'da uyuşmazlığa girdi. 33 ana, 4 geçici madde üzerinde çıkan uyuşmazlığın süresi dolduğunda YHK'ya gideceği tehlikesi doğunca, enerji işçileri sendika genel merkezinin aldığı kararla yaşamaya geçirerek bu durumu protesto etti. Beyazıt şebekesi işçileri de bu eylemlilikler içinde yer alarak tepkilerini dile getirdi.

11 Haziran günü 60 kadar işçi işyerine 600 metre uzaklıktaki ye

(Devamı 8. sayfada)

Karayollarında Eylem

Yol-İş Sendikası 1 Nolu Şube'de örgütü Çanakkale, Edime, Tekirdağ, Kırklareli, İstanbul, Adapazarı ve İzmit Karayolları Bölge Müdürlüklerinde çalışan 3000 işçi Kamu Sözleşmeleri kapsamında sürdürülen görüşmelerinin ukanışını ve Kamu Sen'in tutumunu protesto etmek için 11 Haziran Salı günü işyerlerini terk etmeye eylemi gerçekleştirdi.

Karayolları 1. ve 17. Bölge Müdürlüklerinin eylemi polise ihbar etmesi, sendikaların da "polisle karşı karşıya gelmemek için" eylemi

(Devamı 9. sayfada)

Tekel İşçisinin Eylemleri Sürüyor İzmir'de Sekizbin İşçi Yürüdü

(İşçilerin Sesi-İZMİR)

İstanbul ve Trakya şubelerine bağlı toplam 20.000'e yakın TEKEL işçisinin sesine EGE'den de destek geldi. Uyuşmazlıkla sonuçlanan TİS görüşmelerinin protesto etmek için, İzmir ve Akhisar'da kurulu Tekel işyerlerinde çalışan işçiler toplu vizite eylemi yaptılar.

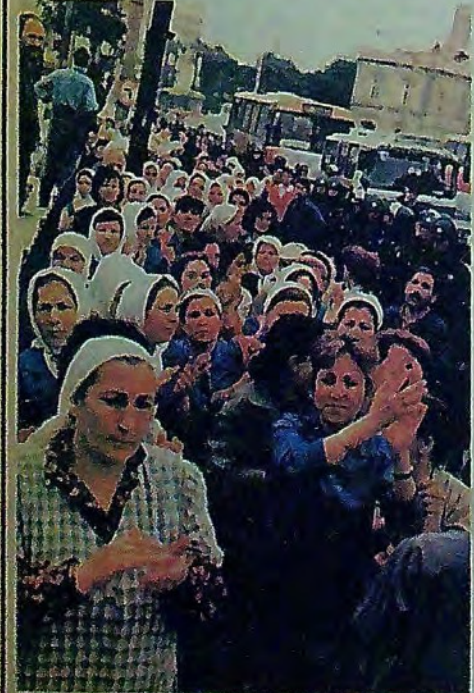
Yaklaşık 8.000 Tekel işçisi 24 Mayıs Cuma günü sabahın vizite kağıtlarını aldılar. İşyerlerinden bağlı oldukları dispanserlere topluca ve düzenli şekilde, alkışlı ve protestolu sloganlarla yürüyerek giden işçiler, aynı şekilde coşkuyla yürüyerek işyerlerine döndüler. Bunlardan en yığılmalı olanı Alsancak semtinde gerçekleşti. Dispansere gidiş ve dönüşlerde yaya kaldırımlarını kullanan işçiler özellikle karşıdan karşıya geçişlerde 45 dakikaya varan trafik kesilmelerine yol açtılar.

İlk önce saat 13 için işbaşı veren dispanser yetkilileri, işçilerin protestosu sonucu işbaşı saatini 15 olarak değiştirdi.

Gidiş ve dönüşlerde; "ÇANKAYA'NIN ŞİŞMANI İŞÇİ DÜŞMANT", "AYKUT İSTİFA", "İŞÇİ MEMUR ELELE", "TEKEL BİZİM'DİR SATILAMAZ" sloganlarını haykıran işçiler, "Artuk başladık, bu işin sonunu getirene kadar eylemliliklerimiz sürecektir" diyorlar.

Adana Tekel İşçisi Şokakta!

Yazısı 9. sayfada

DEVİRİM!

nemen şimdi

Marx 1). Tez'ini formüle ederken, "tek yol devrimi" demiştir. Filozofların dünyayı yorumlamakla yetinmelerinin geçersizleştiği, artık dünyayı değiştirmek gerekliliğinin ortaya çıktığı bir du-

şünde sisteminde, değişimin kavramlaş-
tırılmıyordur, devrim!

Kuşkusuz, sosyalizm pek çok yoldan
ve çeşitli patikalarla geçilebilir, ama bu-
nun ana yolu, değişmez tek yolu, dev-
rimdir. Toplumda, ekonomide, poli-
tikada, ideolojide, kültürde, sanatta, her
alanda ve her düzeyde!

Bu tespit, sosyalizmin sadece bir ütopya
olmaktan çıkartır ve onun gerçekle-
şebilirliği konusunda bütün teorik so-
yutlamaların sonuna varır. Teorinin
ulaşabileceği en son düzeydir ve bu an-
lamda teorinin bittiği, pratiğin başladığı
düzeydir. Yine bu anlamda, bu kav-
ram, teorinin özellikle günümüzde
yeniden üretimdeki bir başlangıç nok-
tasıdır.

Bunu kesinlikle, dağa taş yazılan,
yalnızca meydanlarda haykırılan ya da
belli devrimci hareketlerin alımları fan-
tasıya sayılan bir slogan sığlığında kavra-
mamak gerekir.

Sosyalizmi tartışabilmek, bunun teo-
risini kurabilmek, pratiğini yapabilmek
için, önce bu süreci, bu anahat söz-
cüğü telafuz etmek ve bu sürecin
eylemlerini tartıştığı içinde yer almasını
öğrenmek şarttır.

Gerisi boş laf...

Peki ama, sosyalizmin iflas ettiğinin
ilan edildiği bir dünyada, 12 Eylül'ün
silindiri gibi geçtiği bir ülkede bu sözcü-
ğü telafuz etmek için biraz fazla cesur
olmak mı gerekiyor? Yığılı-
kahramanlık anlamında bir cesareten
söz etmiyoruz. Hayali olabilir, inatçı
olabilir ve bu anlamda, iddialı olabi-
lir ve kendimize, yaptığımızı-
yapacağımızı inanmaktan kaçınılan
bir politik cesarettir gerekli olan.

Sosyalizm neden iflas etmiş olsun ki?
Sosyalizm bir süreç, daha doğrusu to-
pumsal süreçlerde ızaflı olarak belki de
kısa bir süreçtir. Yaşamış binlerce yu-
dan sonra ve yüzlerce yıllık geçmiş
olan kapitalizme rakip, yalnızca yemmiş
yıllar denemekle olan bir süreçtir. Ve
insanlık macerasında, daha kaç bin yıl
yaşanacağı bilinmeyen bu macerada, si-
nifsız topluma erişilmesi için güdülen
bir amaç, harcanan bir emektir. Sosya-
lizm bir süreçtir ve onun teorisi de bir
süreçtir, böylece yaşadığı kadar (üke-
tildiği ölçüde) yeniden üretilmek durumundadır.

Bugün sosyalizmin gerçekleşmesin-
deki çıkış noktası, ister istemez, sosya-
lizmin "gerçekleşmemesi" demek
olan katedilen yol, yaşanmış olan sü-
reçtir. Sosyalizmi, yani proletaryanın ta-
rihsel başarısını isterken, bugün çıkış
noktası, sosyalizm için harcanan ça-
badaki başarısızlık, yenilgi olmaktadır.

Oysa sosyalizmin teorisini kuran-
lar, Marx, Lenin, çıkış noktaları olarak
önerilerine "bilimsel-ütopya"larını koy-
muşlardı. Bizim öümüzde ise ütopya-
dan daha gerçek olan bir yenilgi var.

Bu bizim paradoksumuzdur.

Bu paradoksu, diyalektikimize haline
dönüştürebilmek için, süreci diğer
yönü görebilmek yeterlidir: Marx'ın ve
Lenin'in çıkış noktaları (öncülleri) so-
mut bir yenilgi değil, bilimin öngördüğü
bir "ütopik" başan idi. Çıkış noktaları
buydu ve süreç nasıl gelişecek, ne za-
man ne yapılacak sorusuna hiç bir za-
man kesin cevaplar verememişlerdi.
Ütopik sosyalistlerden farklı olarak,
kendilerini hiç bir zaman kahin yerine
koymamışlardı. Bu nedenle varılacak
noktaya nasıl varılacağına ilişkin yanı-
tlar ikisinde de ayıdır: milyonlarca
emekçinin yaratıcı gücü!

Bu gücü tespit etmekle yetinmeden,
bu gücün nesnel yasalarını araştırdıkları
için bilimsel bir düzlem bırakarak bize.
Her ikisinin çıkış noktalarında, öncül-
lerinde nihai hedefin yalnızca bilimsel
bir tasarımı vardı, o kadar.

Her ikisinin de, çıkış noktalarını tar-
tıştıktan sonra sonuç konusunda kesin
bir şey söylememiş olmaları, teorileri-
nin eksikliği değildir. Bu, sosyalizm teo-
risinin de bir süreç olmasından ve ye-
niden üretilmesinin zorunlu olmasından
kaynaklanmaktadır.

İşte yeniliğimizde noktada bile bizi,
Marksistleri, kendimizin emniyetli kılan,
"ütopya"mızın gerçekleştirebilirliği konu-
sunda kuşkuyla düşürmeyen can alıcı
nokta budur.

EMEKGİLERİN YARATICI GÜCÜ (MÜHENDİSLER VE AMELELER)

Devrim milyonlarca emekçinin yaratıcı
gücü ile gerçekleşebilir. Bu yaratıcı
güc, devrimci olan sosyalistler tara-
fından ele alınmadığı, kendi başına
bırakıldığı süreç, bir işe yaramaz: bu
potansiyel sınıfsal enerji, kinetik sınıfsal
enerjiye ancak toplum mühendisliği ile
dönüştürülür. Politik devrim, bu enerjiyi
kullanabilmenin mühendisliğini gerektirir.
Sosyalistler mimardır, proje kurar:
mühendisler, yapar.

Ama bildiğimiz mühendislerin ders
kitapları vardır, mekinebende okurlar,
mezun olurlar, böyle mühendislik yapar-
lar. Toplumsal mühendisliği, sosyalist-
liğin de kitabı (teoris) vardır, ama
mektebi yoktur. Filozoflar gibi tasavvur
etmekle, dünyayı yorumlamakla yeti-
nerek projelerini oluşturma "şansları" da
yoktur. Projesi, tasavvuru doğrultusunda
gerekli değişimi yapabilmek için,
nesnel değişimi özel değişim isteği
yönünde "zor"laması gerekir.

Bu, pratiksidir. Bilinçli eylemdir. De-
ğişimdir, ama bilerek değiştirmek.
Değişirken tasavvur edebilmek (yo-
rumlayabilmek), tasavvur ederken (yo-
rumlarken) değiştirmek.

Demek ki, sosyalizm projesinde, bu
toplum mühendisliğinde asloan şudur:
Sosyalizm "insaat", mühendis sosyalist-
ler amelelik yaptığı ölçüde ve ameleler
mühendisliği öğrendiği ölçüde yükseli-
bilir. Ameleler ile mühendisler arasında
fark kalmadığı zaman "insaat" tamamlan-
abilir.

Burada, sosyalizm inşaatına başlan-
masından yemmiş yılı aşkın bir süre geç-

tikten sonra, bu inşaatın önküşi karşı-
sında, yeniden başlayacağız bu işe,
yeniden başlayacağız farklılıklar ol-
ması kaçınılmazdır.

Teorik olarak, sosyalizm sürecinde
son evrelerde çözülmesi beklenen kafa
emeği ile kol emeği arasındaki çelişki,
pratik olarak sürecin başlangıcında (hat-
ta başlatılması için çaba harcanmasın-
da) da kendini dayatmaktadır. Bu, en
garip sekiyle, öncüler ve kitleler, parti
ve sınıf içinde görülebilir.

İşte, teorik olarak son evrelerde çö-
zülmesi gereken bu çelişkiyi, pratik ola-
rak ilk evrelerde bilinçli biçimde kav-
rayabildik (ve elbette bir çarpıda
çözüvermek gibi bir hevve kapılma-
dan) ve çözümü için başlangıçtan itibaren
çaba sarfedebildik ölçüde, mühen-
dis ve amele arasındaki ayrımın
antagonizmasını önleme, emekçilere
kendilerini yönetme yeteneğini şimdi-
den kazandırma yönünde mesafe almış
olabiliriz.

Çünkü, devrim, emekçilerin gücünü
yaratıcı kılabilir. Sözü, yetkinin,
kararın, yani iktidarın emekçilerde ci-
simleşmesi için mücadele etmektedir.
Devrim, aynı zamanda, emekçilerin bu
özellikli kendi özeneyimleriyle edin-
meleridir. Sosyalistler (mühendisler)
emekçilerin eylemleri bilinçli kılma-
(ameleleri de mühendis yapmakla) yükü-
mlüdürler ve bunun için de bilinçleri-
ni eylemleri kılma (mühendis olarak
amelelik yapmak) ile yükümlüdürler.

Yetmiş yılı aşkın bir süredir sosya-
listler, sosyalizmin gerçekleşmediği bir
yoldan yürüyerek bugüne geldiler.
Çünkü bu yolda, bugüne dek milyonlar-
ca emekçinin gücü sosyalizmin yararı-
ması doğrultusunda yeterince kullanı-
lmadı; sosyalizm, emekçilere kendi
özeneyimleriyle benimseyebilecekleri
bir toplumsal sistem olarak sunulmadı;
söz-yetki-kararın emekçilerde cisimleş-
tiği bir iktidar biçimi olmadı. Bütün
bunlardan yoksunluk, sosyalizmin ger-
çekleşmesini geciktirdi, geciktiriyor.

Elbette, bütün bunların teorik politik

mazlar.

Sosyalizm, önce sosyalistlerin kendi-
leri için bir yaşam tarzı olabilir. Bu
Bunu emekçilerle kurdıkları ilişkiler-
de, partilerinde, bu partideki birlikle-
lerinde cisimleştirebildikleri ölçüde, de-
ğişmekten ve değiştirmekten çekin-
medikleri ölçüde, sosyalizm gerçekle-
şebilir.

Bu, nihai hedefin, öncüllerimizde bi-
rer nüve olarak yer etmesi ve süreç
içinde bu nüvelerin eşzamanlı biçimlen-
de geliştirilmesidir.

Umarız bu söylediklerimiz karşın-
da birileri "maldutluluk" yaparak
bize, devrimin üretici güçler ile üretim
ilişkileri arasındaki çelişkinin antagonisi-
nitelik kazandığı koşullarda mümkün
olabileceğini ya da devrimin, mevcut
devlet aygıtının, politik iktidarın aşar-
dan yukarıya parçalanarak ele geçirile-
ceğine dair "bilgileri" hatırlatmaya kalk-
maz.

Bunları unutmadık!

Ama devrimle kurulan proletarya
diktatörlüğünün yerini proletarya üze-
rinde bir diktatörlüğün almaması için
bu devrim sürecinde emekçilerin kendi
üzzerlerinde hiç bir diktatörlüğe izin
vermeyecekleri bir bilinç edinmeleri-
nin de unutulmaması gerekiyor.

POLİTİK ÇIKIŞ

Yetmişbeş yıllık yol, bize bu dersi
öğretiyor.

Bu dersin gereklerini ne zaman ye-
riye getireceğiz? Emekçilerle birlikte iktidara
yürümeye başladığımız zaman mı? Stratejimizi-taktiklerimizi belirle-
yip, asgari-azami programımızı yazdik-
tan sonra mı? Bütün bunları saptayabi-
lecek bir savaşçı partiyi yarattıktan sonra
mı?

Ne zaman?

Hemen şimdi!

Bugünden atacağımız ilk adımlar,
son adımlarımızı belirleyecektir. Bugün
nasıl başlarsak, yarın böyle bitiririz. Bu

manadır" demektir ve devrimcilikte us-
talık, politik çıkışları kazandırır. Sanat-
çının ilk eseri, en kötü eseridir. Prole-
taryanın ilk sosyalizmi de varın "en
kötü" sosyalizmi olsun. Ama sanatçı, ilk
eserini yaratabildiği zaman sanatçı ol-
maya hak kazanabilir. Sosyalistler ilk
eserlerini verdiler. Ve biz, Marx'tan,
Lenin'den daha şanslıyız. Sosyalizme
onlardan daha yakınız.

Tarihte sosyalizm adına ilk politik çıkış-
ları, onlar yaptılar. İlk eser olma kon-
du. Şimdi yeniden politik çıkışların za-
manıdır. Bu teorinin ve pratiğin
sürdürülmesi, yeniden üretilmesidir.

Teorinin ve pratiğin yeniden üretil-
mesi, teorik ve pratik bir çıkıştır. Poli-
tik bir çıkıştır. Çünkü politika, bu ikti-
darın bileşkesidir. Yapıyı, bilme-
k, bildirmeyi yapmak, yaparken öğren-
mek, öğrenirken yapmak, bu işin kuralı-
dır.

Bu kuralların anlamı açıktır: İktidarı-
mızı almak için özeneciziz, öğrenir-
ken almaya çalışacağız. Sömürdüklerin
iktidarını yıkmaya çalışırken, kendi iktidarı-
mızı da kurmaya çalışacağız.

Pratik-teorik politik çıkışımızda üç
kriteriz noktası bulunmaktadır. Sosya-
lizm, devrim, parti...

Nasıl bir dünyada yaşıyoruz ve bu-
nun yerine nasıl bir sosyalizm koyaca-
ğız? Bu sosyalizm için dünyayı ve öne-
ce yaşadığımız ülkeyi nasıl değiştireceğiz.
Bu değişimi hangi araçlarla yapacağız?

Bütün bu sorulara ise ancak bir poli-
tik hareket düzleminde yanıt bulabili-
riz.

Bugün bir "politik hareket" haline
gelebilmek için öncelikle devrimcilerin
politikada harekete geçmesi gerekiyor.
Bugün mevcut durumu aşabilmek, bir
politik çıkış yapabilmek, politik bir ha-
reket kimliğini kazanabilmek; bütün
bunlar, politika sahnesinde hareket halin-
de bulunmaya bağlıdır.

POLİTİK ÇIKIŞ İÇİN KURMAY

● Marx 11. Tez'ini formüle ederken, "tek yol
devrim" demişti: Filozofların dünyayı yorumlamakla
yetinmelerinin geçersizleştiği, artık dünyayı
değiştirmek gerekliliğinin ortaya çıktığı bir düşünce
sisteminde, değişimin kavramlaştırılmış eylemidir,
devrim!

● Sosyalizm bir süreçtir ve onun teorisi de bir
süreçtir, böylece yaşandığı kadar tüketildiği ölçüde
yeniden üretilmek durumundadır.

● Devrim, emekçilerin gücünü yaratıcı
kılabilir. Sözü, yetkinin, kararın, yani iktidarın
emekçilerde cisimleşmesi için mücadele etmektedir.
Devrim, aynı zamanda, emekçilerin bu özelliği kendi
özeneyimleriyle edinmeleridir. Sosyalistler
(mühendisler) emekçilerin eylemleri bilinçli kılma-
(ameleleri de mühendis yapmakla) yükümlüdürler ve
bunun için de bilinçlerini eylemleri kılma (mühendis
olarak amelelik yapmak) ile yükümlüdürler.

● Devrimle kurulan proletarya diktatörlüğünün
yerini proletarya üzerinde bir diktatörlüğün
almaması için, bu devrim sürecinde emekçilerin
kendi üzerlerinde hiç bir diktatörlüğe izin
vermeyecekleri bir bilinç edinmelerinin de
unutulmaması gerekiyor.

● Pratik-politik çıkışın zemini eylemdir, iş'tir.
Eylemin örgütlenmesidir, isyanın örgütlenmesidir,
işin örgütlenmesidir. Böyle bir örgütlenme kişilerin
basitçe bir araya getirilmesi ve kişilerin bir bir
hiyerarşi oluşturulması yerine, işlerin bir araya
getirilmesi, işlerin tasnifi ve işlerin hiyerarşisinin
oluşturulması demek tir. Politikada birlik, devrimci
eylemde birliktir. Politik bir örgütlenme, bu anlamda
devrimcilerin kendi aralarında örgütlenmesi değil,
devrimcilerin önderindeki görevlere göre
örgütlenmesidir.

ÇALIŞMASI

Solun birliği (toplumsal muhalefet
hareketinin birliği) ile devrimci hare-
ketin birliği arasında bir ikilem yoktur.
Sadece biri genel diğeri özel süreçler
olarak ele alınmak durumundadır. Her
ikisinin de gerekli koşulu, farklı düzey-
lerde de olsa ideolojik netleşmedir. Her
ikisinde de birlik eksik, böyle bir te-
mel üzerinde, eylemin devrimci birliğin-
de sağlanacak politik birliktir.

Bir muhalefet ordusu yaratmaya ça-
balamak ile devrimci müfreze yara-
maya çabalamak birbirini çelişmez. Mu-
halefet güçlerinin etrafında oturma-
cı bir ortak masa yaratma çabası ile, bu masa-
da oturabilmek için kendi sandalyemi-
zi oluşturma çabası birbirini çelişmez.

Solun ve toplumsal muhalefet hare-
ketinin birliği, genel kurmay çalışması
gerekir. (Ama bu iş, örneğin Doğu
Perinç gibi, kendi kendine genel ve
kurmay olmakla sağlanamaz!) Bu çalış-
maya her çevre kendi dosyası (program
önerisi) ile katılmak durumundadır. Biz
de, bu çalışmaya katılmada ve devrimci
hareketimizin (devrimci bir işi haro-
keti) yeniden üretilmesinde, kendi müfrezesizdeki kurmay çalışma-
sını yapmakla yükümlüydük.

Bu çalışmayı, ortak pratiğimizin üre-
tili bir ortak iradeyle etkili ettirebildiği-
miz ölçüde yerine getirebileceğimizi bi-
liyoruz. Bu doğrultuda, pratik-teorik
çıkışın imkanlarını araştırmak ve yarat-
mak, önde gelen görevimiz olarak gö-
rülmemelidir.

İşle bu, kurmay çalışmasıdır. Kendi-
sini siyasi çalışmaların öncü müfrezesin-
de yer almakla yükümlü gören her dev-
rimcinin bu çalışmaya katılma
sorumluluğu vardır. Söz konusu katılım,
mevut (ve eski) ilişkilerin basitçe ye-
niden düzenlenmesi, geliştirilmesi ola-

rak düşünülmemelidir. Siyasi pratiğin
ve teorinin yeniden üretilmesi zemininde
yeni bir devrimci aklın ruhuyla ele
alındığı zaman ve bunun gerekleri yer-
alındığı zaman bu katılımın başarı
ne getirildiği görülmelidir. İhtiyaç
kazanılabileceği görülmelidir. İhtiyaç
duyulan politik sığırma, politik çıkış,
ancak, kendiliğinden ilişkilerin aşılabi-
lirliğini gözetin (ortak devrimci irade-
nin müdahalesine elverişli) zeminlerin
yaratılması ile sağlanabilir.

Kuşku yok ki, siyasi pratiğin ve teo-
risinin yeniden üretilmesi, bir program çalış-
masıdır ve aynı zamanda "programlı
bir çalışma" olmak zorundadır. Bunun
anlamı, muhalefet hareketinin birliğini
sağlamak için diğer muhalif güçlere
kendi dosyalarını (program önerilerini)
sunabilmek, muhalif güçlerin (muhalif
güçler; hem farklı muhalefet alanların-
dan, hem de farklı siyasi görüş-
röngüler vb.) bu dosyayı kendi
lere sahip çevreler...) bu dosyayı kendi
özeneyimleriyle (siyasi pratik içinde)
benimseyebilecekleri ve onları politik
olarak ıkna edebilecekleri bir çerçe-
ve (tanımlayabilmeleri). Bir başka deyiş-
le, muhalefet birleşecek ortak zemi-
nin yaratılmasında kendi payımıza
düşen görevleri yerine getirebilmektir.

Program çalışmasının da programlı ol-
ması, öncelikliklerin tespitinden başka
bir şey değildir. Bu nedenle, muhalefe-
tin birliği bir süreç içinde gerçekleşebi-
lir. Bu süreçte, bu nedenle, muhalefe-
tin birliği bir süreç olarak ele alınırken, bu
sorumun çözümünü kolaylaştırmanın
yolu, her devrimci çevrenin olduğu gibi
bizim de kendi yaşadığımız süreci yet-
kinleştirmeye, ortak masanın etrafında
yer alabilmek için kendi sandalyemizi
yaratmaya hız vermemizdir.

Önceliklerin tespiti, çalışma alanla-
rında "işçi çalışması"ni dayatmaktadır.
Bu alanda öncelikle yapılması gereken
ise bir devrimci işi hareketinin yaratıl-
masıdır. Devrimci işi hareketi, dev-
rimci işçilerin seslerini duyurabilmeleri
ile, vurdıkları yerden ses getirebilmeli-
ri ile, kendi öz gücünü kazandıkları
gibi işi kitlelerinin de gücünü kazandı-
ranla buluşturulması; kısacası, böyle-

ce edilebilir. Ki bu da karşımıza bir
amaç-araç diyalektiği çıkarmaktadır.
Diyalektik bulunduğunda bir yerde soru-
nu süreç içinde ele almak şarttır. Çün-
kü süreç içinde ele alındığında kısa
deneme amaç olunan, uzun dönemde bir
araç işlevine sahip olduğu görülebilmek-
tedir.

Bizim öümüzde durum iradi süreç
söylemeye gerek yok ki, uzun dönem-
de (nihai amaç olan sinifsız toplu-
dan) geriye doğru bakıldığında, sosya-
lizm, iktidarın kazanılması (devrim) ve
parti amaçları ile tanımlanmaktadır.
Bunların her biri birer amaçtır ve her
amaç, bir sonraki amaç için bir araçtır.
Böylece kaçınılmaz olarak, ele alınan
her araç öümüzde amaçın özelliğinden
de barındırmak, bir başka deyişle onun
özelliklerini bir nüve olarak taşımak
durumundadır.

Bugün öümüzdeki görevi devrimci ha-
reketin yeniden üretilmesi ve partinin
kazanılması olarak tanımlayan bir kur-
may çalışması, bu nedenle, kısa vadede
orta vadede, uzun vadede amaçlarını göz-
den kaçırmadığı ve bunlar arasında-
dan bağlayıcı kurabildiği süreçte, reel poli-
tikadan uzak durma şansını koruyabilir.

Şimdi atılacak ilk adım, devrimci ha-
reketin yeniden üretilmesi anlamında
bir devrimci birlikteliğin zeminin hazırlan-
ması çalışmasıdır. Bu, kendimize
"birleş" komutundan önce, "birleşmenin
gereklerini yerine getir" komutunu ver-
memiz demektir. İlk amaç olarak bir-
leşmenin (devrimciler olarak birlikte iş-
yasa çalışma yapmamızın) zeminini
hazırlanmasına yönelik bir vaziyet al-
ma bu amaca ulaşabilmemiz için var olan
imkanlarımızın, kendi gücümüzün de
gerlendirilmesini ve bu amaca ulaşma-
nın için gerekli olanları belirlemek ve
bu engellerin ne şekilde aşılabileceğini
yaz-
ğına karar verilmesini gerekli kiliyo-
ru. Bu noktada amaca ulaşmak ve engelle-
mek için gerekli olan araçların (y-
iştiriklerin) hangi düzeyde örgütlenmiş
ve farklılaştığını ayırt edebilmek önem-
lidir.

İlk adımlar atılırken, yukarıda söz-
nü ettiğimiz amaç-araç diyalektiği
uygun davranılması sürecin sonraki e-
lemlerindeki gelişmeleri de etkileyece-
ktir.

İlk adımlarda ne tür bir örgütlenme
nin amaçlandığının belirlenmesi, ne
bir parti, ne tür bir iktidar (devrim)
ne tür bir sosyalizmin amaçlandığını
belirlenmesi ile birlikte yapılmalıdır.
adamlar, nasıl bir parti, nasıl bir dev-
rim ve nasıl bir sosyalizm anlayışına sa-
ğı olunduğu şeklindeki ideolojik-politik
tercihlerin etkisini taşıyacaktır. Bunlar
tersi de doğrudur. Bu ilk adımlar,
reç içinde ulaşılacak amaçların niye-
li de ortaya koyabileceklerdir.

Örgütlülük adına bürokrasinin, m-
keziyetçiliğin ve önderlik adına sefişli-
ğin, disiplini adına inisiyatifsizliğin egen-
liği olduğu bir süreçten sosyalizm amacı
uygun olmayan bir araç çıkar ve işi; bu
araçla sosyalizm kazanılamaz. Aynı
kilde, demokrasi adına örgütsüzlüğün
inisiyatif ve yaratıcılık adına progra-
mızın (merkezizliğin) egemen olma-
sının bir süreçte yaratılan araçlarla
duğu bir süreçte yaratılan araçlarla
iktidarın ele geçirilmesi, ne iktidara
örgütlenmesi, hiç bir şey mümkün
maz.

Peki o halde mümkün olan nedir?

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu özen-
göre devrimci politika, bir zanaat (iş-
tiricilik) değil bir sanatsa eğer, bu ekle-
ki imkanları bilimsel yöntemlerle değeri-
lendirilmeyi gerektirir. Bu anlamda, pratik
bize göre devrimci po litika, imkanla-
bilimsel değerlendirme sanatı ola-
kabul edilebilir. Devrimci politika gele-
cekte verili koşullarda müdahale ederek, et-
kansı göz önüne alınarak kılma, yar-
iradi müdahale ile imkan yaratılma-
çabasıdır. Amaç, politikada, yalnızca de-
mevut imkanları kullanma ile elde edile-
mez; bu amaç uğrunda dışı dışı çalış-
mücadele ile elde edilebilir.

Sosyalizm için yola koyulduğumuz ölçü-
bu süreçte, önce, nasıl bir sosyalizm kur-
nasıl bir devrim, nasıl bir iktidar ama-
ladığımızı, bu yöndeki politik tercihi-
lerimizi hangi ölçüde açıklığa kavuş-
tabiliriz?

Yani önce bunları tartışalım, açıkla-
kavuşturalım, ondan sonra mı yola k-
yulalım?

Yoksa, "bunları sonra tartışırız" de-
yip önce yola mı koyulalım? Ya da
"biz bu tartışmaları on şene önce bir-
mişlik, tartışacak yeni bir şey yok", de-
yip yola devam mı edelim?

Kuşkusuz, bu saçma bir ikilemdir.

Herşeyden önce, hiç bir şey bilmes-
bile, istediğimiz sosyalizmin nasıl bir
sosyalizm olmaması gerektiğini, dev-
rim nasıl bir devrim olmaması gerektiğini
gini, partinin nasıl bir parti olmaması
gerektiğini biliyoruz. Üstelik, bunları
nasıl olması gerektiği konusunda, de-
rimci hareketin teorik birikimi sayesinde
de önemli referans noktalarımız var. Bu
referans noktaları sayesinde, kendimizi
rahadlık revizyonist-reformist örgüt-
lenmelerden ve fokocu anlayışlardan
uzak tutabilecek bir konumdayız. Bu
durum, şimdiki halimizle bile, bunla-
dan mücadele anlayışı, çalışma tarzı ve
en önemli politika üslubu (devrimci
politikamızın bir sanat olarak uygulan-
ması) bakımından daha sağlıklı bir zemi-
ninde yer alabilmemiz için sağlı-
yor.

O halde, öümüzdeki görevleri ye-
ne getirebilmek için, sorumuz "öncelik-
teorik ve örgütsel düzlemde güçlü ol-
malıyız" şeklinde tanımlamak yanlış-
Çünkü bir çok bakımdan eksiklikleri-
min meydana ve güçlü olabili-
me için bu görevleri yerine getirmemiz
Bu noktada kendimizi yenilgi şokunda
kurtarmamız zamanı gelmiştir, zemin
hazırdır.

DEV-İŞÇİ

Bugün bize bir DEV-İŞÇİ lazım.

Emekçilerin, devrimcilerin öncülü-
günde iktidar yolunda yürüyebilmeleri

